

EUROPOS SAJUNGOS
TEISINGUMO TEISMAS

METŲ APŽVALGA

2020 M. METINIS PRANEŠIMAS

Europos Sąjungos
Teisingumo Teismas –
Sąjungos teisės
laikymosi garantas

**2020 m. metinis
pranešimas**
Metų apžvalga

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas – viena iš septynių Europos Sąjungos institucijų.

Šios Sąjungos teisminės institucijos uždavinys – užtikrinti Europos Sąjungos teisės laikymąsi, vienodai aiškinant ir taikant Sutartis, taip pat užtikrinant Sąjungos institucijų, įstaigų ar organų priimtų teisės aktų teisėtumo kontrolę.

Savo jurisprudencija ši institucija prisideda prie Sąjungos vertybių puoselėjimo ir vieningos Europos kūrimo.

Europos Sąjungos Teisingumo Teismą sudaro du teismai: Teisingumo Teismas ir Europos Sąjungos Bendrasis Teismas.

Turinys

Pirmininko įžanginis žodis	5
1 2020-ieji trumpai	7
A Metai nuotraukose.....	8
B Metai skaičiais	22
2 Teisminė veikla	27
A Svarbiausių metų sprendimų apžvalga	28
B Svarbiausi teisminę veiklą apibūdinantys skaičiai	56
3 Prisitaikymo ir teisingumo vykdymo Europoje tęstinumo paženklinanti metai	63
A Kanclerio įžanga	64
B Krizės valdymo etapai.....	69
C Teisingumo Teismo veiklos per pandemiją ataskaita.....	72
<i>Focus</i> Nuotoliniai teismo posėdžiai.....	74
<i>Focus</i> Ryšiai su visuomene	76
<i>Focus</i> Daugiakalbystės generalinio direktorato indėlis į institucijos veiklos tęstinumą	80
<i>Focus</i> Informacinės technologijos susidūrus su pandemijos iššūkiais	81
4 Institucija, kuriai rūpi aplinka	83
5 Žvilgsnis į ateitį	87
6 Likite su mumis!	91

”

Novatoriškų technologinių sprendimų įdiegimas per rekordiškai trumpą laiką leido užtikrinti kuo įprastesnį teismų veikimą ir veiklos tęstinumą vykdant teisingumą Europoje.

<...> su pasididžiavimu pažymiu, kad, nepaisant sunkumų, su kuriais visi susidūrėme asmeniniame ir profesiniame gyvenime, darbuotojų gebėjimas pritaikyti ir jų pastangos leido Teisingumo Teismui ir Bendrajam Teismui teisės subjektų labai užtikrinti veiksmingą bylų nagrinėjimą ir sprendimų kokybę.

”

Pirmininko įžanginis žodis

Tiek Europą, tiek likusią pasaulio dalį praėjusiais metais labai paveikė COVID-19 pandemija, pakeitusi mūsų privatų ir socialinį gyvenimą, taip pat darbo įpročius. Dėl Teisingumo Teismo iš anksto patvirtintų krizės planų ir dėl narių bei institucijos darbuotojų itin gero gebėjimo prisitaikyti ir pavyzdinių pastangų ši netikėta situacija galėjo būti veiksmingai valdoma.

Novatoriškų technologinių sprendimų įdiegimas per rekordiškai trumpą laiką leido užtikrinti kuo įprastesnį teismų veikimą ir veiklos tęstinumą vykdant teisingumą Europoje.

Institucija ėmėsi tinkamų priemonių darbuotojams apsaugoti bei išvengti viruso plitimo joje ir užtikrinti, kad darbo sąlygos būtų artimos įprastoms. Nuo kovo mėn. vidurio iki gegužės mėn. pabaigos teismo posėdžiai priverstinai buvo nutraukti, bet vėliau institucija galėjo vėl juos atnaujinti, kartu užtikrindama visų juose dalyvaujančių asmenų apsaugą.

Sveikatos krizė turėjo įtakos metų statistikai. Kadangi pirmaisiais pandemijos mėnesiais sulėtėjo nacionalinių teismų veikla, gautų bylų skaičius yra mažesnis už rekordinį 2019 m. skaičių, tačiau yra artimas 2018 m. ir 2017 m. skaičiams. Išspręstų bylų sumažėjo tik šiek tiek, nes imtasi įvairių priemonių, siekiant kompensuoti galimybės rengti teismo posėdžius nebuvimą daugiau kaip du mėnesius ir atsižvelgiant į kelionių ribojimus, kai posėdžiai vėl buvo atnaujinti. Taigi pažymėtina, kad, nepaisant 2020 m. susiklosčiusių kritinių aplinkybių, dviejų teismų veiklos rezultatai buvo panašūs į 2017 m. ir netgi aukštesni nei 2016 m.

Svarbiausioje metų jurisprudencijoje, pateikiamoje šioje apžvalgoje, gausu reikšmingų sprendimų, ypač pagrindinių laisvių ir teisinės valstybės principų srityje. Šie sprendimai atskleidžia labai svarbų Sąjungos teismų vaidmenį Sąjungos teisės sistemoje tiek ūkio subjektų, tiek piliečių atžvilgiu.

Kitas 2020 m. įvykis yra faktinis Jungtinės Karalystės išstojimas iš Europos Sąjungos sausio 31 d. vidurnaktį, pasibaigus daugiau kaip 47 metus trukusiam sambūviui. „Brexit’as“ lėmė, kad institucijos nariai iš Jungtinės Karalystės baigė eiti pareigas, tačiau neturėjo įtakos institucijoje dirbančių darbuotojų iš Jungtinės Karalystės padėčiai.

Apžvelgdamas 2020 metus, su pasididžiuoju pažymiu, kad, nepaisant sunkumų, su kuriais visi susidūrėme asmeniniame ir profesiniame gyvenime, darbuotojų gebėjimas prisitaikyti ir jų pastangos leido Teisingumo Teismui ir Bendrajam Teismui teisės subjektų labai užtikrinti veiksmingą bylų nagrinėjimą ir sprendimų kokybę. Priemonės ir pokyčiai, kurių imtasi šiam rezultatui pasiekti, yra vertingos pamokos, į kurias institucija galės atsižvelgti ateityje, vadovaudamasi savo tikslu nuolat gerinti teisingumo vykdymą Europoje.

Koen Lenaerts

Europos Sąjungos Teisingumo Teismo pirmininkas

1

2020-ieji trumpai

A | Metai nuotraukose

B | Metai skaičiais

A | Metai nuotraukose

SAUSIO 13 D.

Iškilminga U. von der Leyen vadovaujamos Komisijos priesaika

Per iškilmingą Teisingumo Teismo posėdį Europos Komisijos pirmininkė **Ursula von der Leyen** ir **naujai išrinkti Europos Komisijos nariai** davė Sutartyse numatytą iškilmingą priesaiką, dalyvaujant Jo Prakilnybei Liuksemburgo Didžiajam Hecogui Henri, Liuksemburgo Didžiosios Hecogystės Deputatų rūmų pirmininkui Fernand Etgen ir Liuksemburgo Didžiosios Hecogystės Ministrui Pirmininkui Xavier Bettel. Sakydamas kalbą Teisingumo Teismo pirmininkas Koen Lenaerts priminė, kad iškilminga priesaika yra nusistovėjusi praktika, kaip teisinės Sąjungos, kokia yra ES, simbolis.

SAUSIO 17 D.

Gautos bylos *Junqueras i Vies ir kt. / Parlamentas*

Keliose bylose, susijusiose su **2019 m. Europos Parlamento rinkimais**, Bendrasis Teismas turi priimti sprendimus dėl ieškinių, kuriuos pareiškė išrinkti atstovai, tarp kurių yra C. Puigdemont i Casamajó ir O. Junqueras i Vies ([T-100/20](#), [T-115/20](#), [T-613/20](#)).

SAUSIO 27 D.

Susitikimas su CCBE

Europos advokatūrų ir teisininkų draugijų tarybos (CCBE) delegacija susitiko su Teisingumo Teismo ir Bendrojo Teismo nariais padiskutuoti bendro intereso klausimais, be kita ko, susijusiais su **Sąjungos teismų veiklos procesiniais aspektais**. CCBE atstovauja 45 valstybių (t. y. daugiau kaip milijono Europos advokatų) advokatūroms ir teisininkų draugijoms.

SAUSIO 29 D.

Teisingumo Teisme pastatyta Herodotą ir Tukididą vaizduojanti herma

Į Teisingumo Teismą atgabenta **dvipusė skulptūra**, vaizduojanti du graikų istorikus Herodotą ir Tukididą, žiūrinčius priešingomis kryptimis. Bronzinės skulptūros (IV a. pr. Kr. pabaiga) marmurinė reprodukcija priklauso Farnese nacionalinis archeologijos muziejus. Herodotas laikomas pirmuoju istoriku, rinkusiu tyrimo medžiagą vietoje, o Tukididas – pirmuoju, kuris nuosekliai atpasakodamas istorinius įvykius rėmėsi priešastiniu metodu.

SAUSIO 31 D.

Jungtinė Karalystė traukiasi iš Europos Sąjungos

Praėjus 47 metams po šios valstybės įstojimo į Europos Sąjungą, **Jungtinės Karalystės išstojimas** įsigaliojo vidurnaktį. **Teisingumo Teismas ir toliau turi jurisdikciją** nagrinėti Jungtinės Karalystės arba prieš ją pradėtą bylą ir priimti prejudicinius sprendimus dėl Jungtinės Karalystės teismų prašymų, pateiktų prieš pasibaigiant pereinamajam laikotarpiui, t. y. iki 2020 m. pabaigos.

Vasario mėn.

VASARIO 6 D.

Atsisveikinimo ceremonija

Bendrajame Teisme surengta ceremonija, nes dėl „Brexit'o“ pareigas baigė eiti **Ian Stewart Forrester**, teisėjas 2015–2020 m.

VASARIO 12 D.

Atsisveikinimo ceremonija

Teisingumo Teisme surengta ceremonija, nes dėl „Brexit’o“ pareigas baigė eiti **Christopher Vajda**, teisėjas 2012–2020 m.

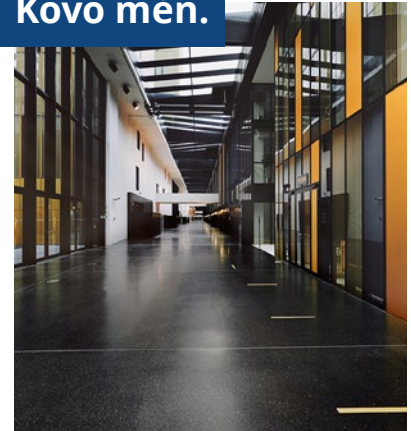
VASARIO 13 D.

Priesaiką duoda du Audito Rūmų nariai ir Europos ombudsmenė

Iš dalies atnaujinus Audito Rūmų sudėtį, per iškilmingą Teisingumo Teismo posėdį iškilmingai prisiekė nauji Audito Rūmų nariai **François-Roger Cazala** (Prancūzija) ir **Joëlle Elvinger** (Liuksemburgas), taip pat Europos ombudsmenė **Emily O'Reilly** (Airija); jie prisiekė būti visiškai nepriklausomi vykdydami savo pareigas Sąjungos bendro intereso labui.

Kovo mėn.

KOVO 16 D.

Per atstumą, bet vis dar kartu

Siekdamas prisidėti prie kovos su COVID-19 pandemijos plitimu ir apsaugoti savo darbuotojus, Teisingumo Teismas pradeda taikyti **bendrą nuotolinio darbo režimą**. Į institucijos patalpas neįleidžiami darbuotojai ir lankytojai, išskyrus asmenis, kuriems pavesta atlikti būtinas funkcijas.

KOVO 16 D.

Teisingumo Teisme gauta byla *Lufthansa*

Teisingumo Teismo prašoma patikrinti, ar Direktyva dėl **keleivio duomenų įrašo (PNR) duomenų** naudojimo teroristinių nusikaltimų ir sunkių nusikaltimų prevencijos ir nustatymo tikslais yra suderinama su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija ([C-148/20](#), [C-149/20](#) ir [C-150/20](#)).

KOVO 23 D.

Pareigas pradeda eiti naujasis generalinis advokatas

Jean Richard de la Tour (Prancūzija) paskirtas Teisingumo Teismo generaliniu advokatu vietoj Yves Bot. Atsižvelgiant į sveikatos krizę, priesaiką jis davė nuotoliniu būdu per vaizdo konferenciją, dalyvaujant pirmajam generaliniam advokatui ir Teisingumo Teismo kancleriui.

KOVO 24 D.

Bendrajame Teisme gauta byla *Tartu Agro / Komisija*

Estijos žemės ūkio maisto produktų bendrovė *Tartu Agro* prašė panaikinti Komisijos sprendimą, kuriame konstatuota, kad Estijos valstybė suteikė neteisėtą **valstybės pagalbą** nuomodama šiai bendrovei žemės ūkio paskirties sklypus už mažesnę nei rinkos kaina nuomos mokesť. Be to, nutartimi dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo **pagalbos sumos grąžinimas sustabdytas dėl COVID-19 sukeltos sveikatos krizės**. Bendrovė rėmėsi finansinėmis pandemijos pasekmėmis ir tuo, kad grąžinus pagalbos sumą jai gali tekti nutraukti veiklą, o tai paveiktų valstybės narės aprūpinimą maisto produktais ([T-150/20](#)).

KOVO 26 D.

Pirmieji sprendimai, paskelbti karantino laikotarpiu

Dėl sveikatos krizės nuo šios dienos Teisingumo Teismo ir Bendrojo Teismo savaitės sprendimų paskelbimas ir generalinių advokatų išvadų skaitymas vyksta **viename bendrame** Teisingumo Teismo ir Bendrojo Teismo **posėdyje**.

Balandžio mėn.

BALANDŽIO 2 D.

Sprendimas byloje *Coty Germany / Amazon*

Vien tai, jog **Amazon-Marketplace sandėliuojamos** prekės, kuriomis pažeidžiamos teisės į prekių ženklą, nereiškia, kad *Amazon* pažeidė teises į prekių ženklą ([C-567/18](#)).

→ ([žr. p. 51](#)).

BALANDŽIO 23 D.

Sprendimas byloje *NH / Associazione Avvocatura per i diritti LGBTI*

Homofobiniai pareiškimai, padaryti asmens, kuris turi lemiamą įtaką darbdavio įdarbinimo politikai, yra diskriminacija užimtumo ir profesinėje srityje. Asociacija turi teisę pareikšti ieškinį dėl žalos atlyginimo, net jei nėra nustatyta jokie konkretaus nukentėjusiojo ([C-507/18](#)).

→ ([žr. p. 28](#)).

Gegužės mėn.

GEGUŽĖS 1 D.

Bendrajame Teisme gauta byla *Ryanair / Komisija*

Pirmasis iš daugelio bendrovės *Ryanair* pareiktų ieškinių dėl Komisijos sprendimų, kuriais patvirtinama kai kurių valstybių narių **suteikta pagalba** tam tikroms oro transporto bendrovėms **COVID-19 pandemijos kontekste** ([T-238/20](#)).

GEGUŽĖS 9 D.

Europos diena socialiniuose tinkluose

Šumano deklaracijos metinėms paminėti **Teisingumo Teismas virtualiai švenčia Europos dieną** socialiniuose tinkluose **Twitter ir LinkedIn**. Teisingumo Teismas atsako į piliečių klausimus ir ragina žiūrėti [vaizdo įrašus YouTube kanale](#), [paaiškinančius jo vaidmenį ir jurisprudenciją](#), kad piliečiai būtų geriau informuoti apie Teisingumo Teismo veiklą.

GEGUŽĖS 25 D.

Posėdžių salės vėl atveria duris

Vėl pradėti organizuoti Teisingumo Teismo ir Bendrojo Teismo posėdžiai. Dalis darbuotojų grįžta į institucijos pastatus **atlikti užduočių, kurios negali būti vykdomos nuotoliniu būdu**. Siekiant užtikrinti tinkamą posėdžių eigą, imtasi griežčiausių sveikatos apsaugos priemonių.

GEGUŽĖS 25 D.

Pirmasis Teisingumo Teismo posėdis per vaizdo konferenciją

Teisingumo Teismas surengė pirmąjį posėdį, kuriame **šalys dalyvavo nuotoliniu būdu** per vaizdo konferenciją.

Birželio mėn.

BIRŽELIO 24 D.

Teisingumo Teisme gauta byla *Komisija / Ispanija*

Ieškinyš dėl įsipareigojimų neįvykdymo, pareikštas Ispanijai, kurios nuostatomis dėl **valstybės atsakomybės už Sąjungos teisės pažeidimus** sistemos, Komisijos teigimu, pažeidžiami lygiavertiškumo ir veiksmingumo principai ([C-278/20](#)).

BIRŽELIO 30 D.

Pirmasis Bendrojo Teismo posėdis per vaizdo konferenciją

Bendrasis Teismas surengė pirmąjį posėdį, kuriame **šalys dalyvavo nuotoliniu būdu** per vaizdo konferenciją.

Liepos mėn.

LIEPOS 15 D.

Teisingumo Teisme gauta nauja byla *Facebook / Ireland*

Teisingumo Teismas turi nustatyti, ar vartotojų apsaugos asociacijos turi teisę teisme remtis tokių platformų kaip **Facebook** padarytais **asmens duomenų apsaugos taisyklių pažeidimais** ([C-319/20](#)).

LIEPOS 22 D.

Teisingumo Teisme gauta byla *Komisija / Austrija*

Ieškiniu dėl įsipareigojimų neįvykdymo Komisija ginčija Austrijoje dirbantiems Europos Sąjungos piliečiams, kurių vaikai gyvena kitoje valstybėje narėje, kurioje, kaip manoma, pragyvenimo išlaidos yra mažesnės, taikomą **šeimoms išmokų indeksavimą** ([C-328/20](#)).

Rugpjūčio mėn.

RUGPJŪČIO 6 D.

Teismo posėdis byloje *XC*

2020 m. liepos 16 d. teismo posėdyje pagal prejudicinio sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūrą (PPU) nagrinėjama situacija, kai **valstybė narė dėl to paties asmens išduoda kelis Europos arešto orderius**. Išvada šioje byloje pateikta rugpjūčio 6 d., o sprendimas paskelbtas rugsėjo 24 d., t. y. praėjus keturiems su puse mėnesio nuo bylos gavimo ([C-195/20](#)).

RUGPJŪČIO 14 D.

Bendrajame Teisme gauta byla *Daimler AG / Komisija*

Bendrasis Teismas turi priimti sprendimą dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo dėl 2018 m. lengvųjų automobilių ir lengvųjų komercinių transporto priemonių gamintojams preliminariai apskaičiuoto **vidutinio savitojo išmetamo CO₂ kiekio** ir savitųjų teršalų išmetimo normų ([T-509/20](#)).

Rugsėjo mėn.

RUGSĖJO 10 D.

Pareigas pradeda eiti naujasis Teisingumo Teismo generalinis advokatas

Athanasios Rantos (Graikija), paskirtas generaliniu advokatu vietoj generalinės advokatės Eleanor Sharpston (Jungtinė Karalystė), prisiekia viešame Teisingumo Teismo posėdyje.

RUGSĖJO 25 D.

Teisingumo Teisme gauta byla *Komisija / Airija ir kt.*

Apeliacinis skundas dėl 2020 m. liepos 15 d. Bendrojo Teismo sprendimo (sujungtos bylos T-778/16 ir T-892/16), kuriuo buvo panaikintas Komisijos sprendimas dėl valstybės pagalbos (**išankstiniai sprendimai dėl mokesčių**), kurią Airija suteikė bendrovei **Apple** ([C-465/20](#)).

Spalio mėn.

RUGSĖJO 28 D.

Iškilminga Europos prokuratūros narių priesaika

Teisingumo Teisme surengtas steigiamasis posėdis, siekiant iškilmingai pažymėti Europos prokuratūros veiklos pradžią. Europos prokuratūros vadovė **Laura Codruța Kovesi** (Rumunija) ir **valstybių narių paskirti Europos prokurorai** iškilmingai įsipareigoja tinkamai vykdyti pareigas.

SPALIO 6 D.

Du nauji Teisingumo Teismo teisėjai pradeda eiti pareigas

Surengtas iškilmingas posėdis, kuriame prisiekia pareigas pradėję eiti teisėjai **Ineta Ziemele** (Latvija) (pakeitė Egils Levits) ir **Jan Passer** (Čekijos Respublika) (pakeitė Jiří Malenovský).

SPALIO 19 D.

Oficialus vizitas į Vokietiją

Teisingumo Teismo delegacija vyksta oficialaus vizito į Karlsruhe (Vokietija) **Bundesverfassungsgericht** (Federalinio Konstitucinio Teismo) kvietimu.

SPALIO 23 D.

Teisingumo Teisme gauta byla *Lietuva / Taryba ir Parlamentas*

Pirmasis iš įvairių valstybių narių pareikštų ieškinių dėl tam tikrų teisės aktų, sudarančių **Mobilumo paketą**, nuostatų dėl kelių transporto sektoriaus reformos ([C-541/20](#)).

SPALIO 25 D.

Europos teisingumo diena

Ši diena organizuojama nuo 2003 m., kad Europos piliečiai galėtų geriau suprasti savo teises ir gauti **informacijos apie teisingumo sistemų veikimą** (teismų sistemą, mediaciją, teismo sprendimų vykdymą ir kt.) ir kad teisingumas būtų prieinamas. 2020 m. Europos Taryba organizavo ir skatino daug virtualiųjų renginių. Teisingumo Teismas dalyvauja socialiniuose tinkluose *Twitter* ir *LinkedIn* informuodamas piliečius apie pagrindinius savo veiklos aspektus ir apie tai, kokią reikšmę prejudicinio sprendimo priėmimo procedūra turi jų kasdiniame gyvenime.

SPALIO 30 D.

Abi Teisingumo Teismo *Twitter* paskyros turi daugiau kaip 100 000 sekėjų

Nuo 2013 m. Teisingumo Teismas *Twitter* turi dvi paskyras (viena prancūzų, o kita – anglų kalba), kuriose skubiai ir glaustai pateikia svarbiausią informaciją **apie svarbius procesus, sprendimus ir išvadas, taip pat apie su institucija susijusius renginius**. Šiais metais abi paskyros turi daugiau kaip 100 000 sekėjų (2019 m. jų buvo 81 552).

Lapkričio mėn.

LAPKRIČIO 18 D.

Sprendimas byloje *Lietuvos geležinkeliai / Komisija*

Bendrasis Teismas palieka galioti Komisijos sprendimą, kuriuo konstatuotas **Lietuvos nacionalinės geležinkelių bendrovės piktnaudžiavimas dominuojančia padėtimi** Lietuvos krovinių vežimo geležinkelių rinkoje ([T-814/17](#)).

→ ([žr. p. 47](#)).

Gruodžio mėn.

GRUODŽIO 2 D.

Gautas prašymas pateikti nuomonę

Belgija prašo Teisingumo Teismo pateikti nuomonę dėl **modernizuotos Energetikos chartijos sutarties projekto** suderinamumo su Europos Sąjungos sutartimis, be kita ko, ginčų sprendimo srityje ([Nuomonė 1/20](#)).

GRUODŽIO 4 D.

68-osios Teisingumo Teismo įsteigimo metinės

Teisingumo Teismas įvykį pažymėjo **socialiniuose tinkluose** *Twitter* ir *LinkedIn*, pateikdamas piliečiams svarbiausių 2020 m. priimtų sprendimų apžvalgą.

GRUODŽIO 16 D.

Sprendimas byloje *International Skating Union / Komisija*

Tarptautinės čiuožimo sąjungos (TČS) taisyklės, kuriose sportininkams, dalyvaujantiems jos nepripažintose greitojo čiuožimo varžybose, numatytos griežtos sankcijos, **prieštarauja ES konkurencijos taisyklėms (T-93/18)**.

→ (žr. p. 47).

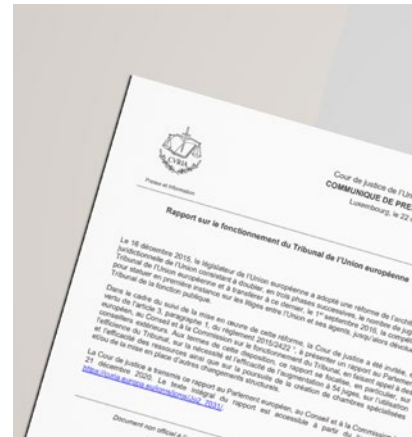
GRUODŽIO 17 D.

Sprendimas byloje *Centraal Israëlitisch Consistorie van België ir kt.*

Siekdamos didinti gyvūnų, skerdžiamų atliekant religines apeigas, gerovę, valstybės narės gali reikalauti taikyti **grįžtamojo apsvaiginimo**, nelemiančio gyvūno mirties, **metodą** – taip nepažeidžiamos Chartijoje įtvirtintos pagrindinės teisės (**C-336/19**).

→ (žr. p. 29).

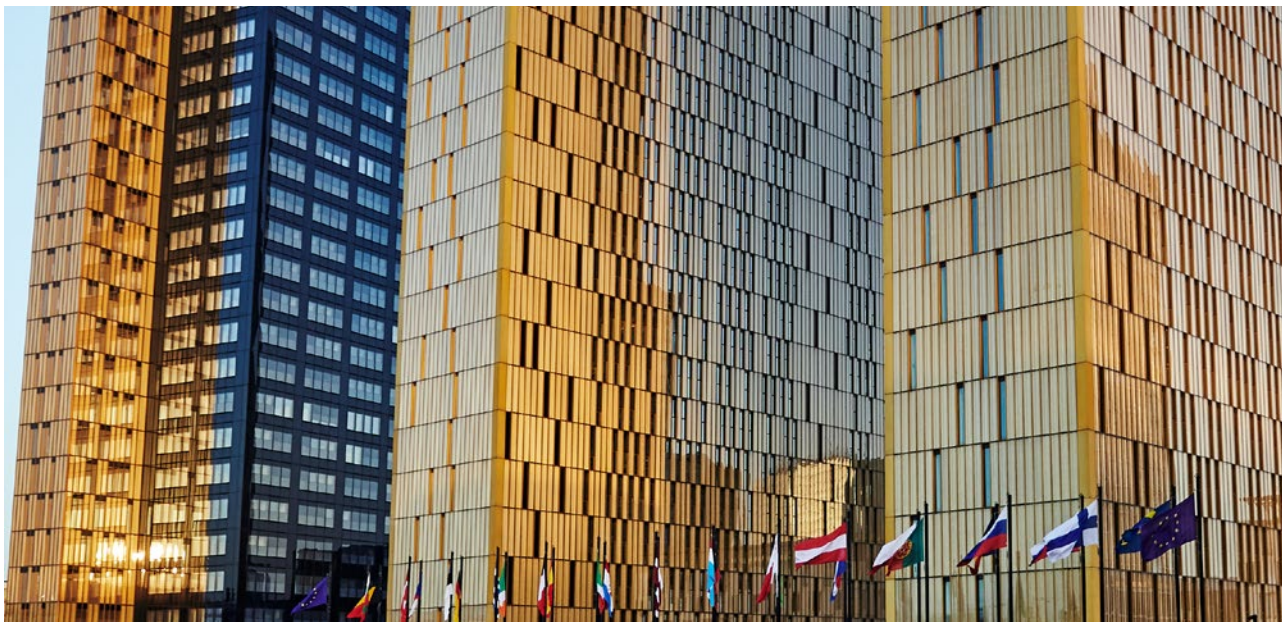
GRUODŽIO 22 D.

Teisingumo Teismo ataskaita apie Bendrojo Teismo veiklą

Užtikrindamas **Sąjungos teismų struktūros reformos įgyvendinimo stebėseną**, Teisingumo Teismas parengė Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai **Bendrojo Teismo veiklos ataskaitą**. Šioje ataskaitoje ypatingas dėmesys skiriamas Bendrojo Teismo veiksmingumui, būtinybei padidinti teisėjų skaičių iki 54 ir šio padidinio veiksmingumui, išteklių naudojimui ir tolesniam specializuotų kolegijų steigimui.

B | Metai skaičiais

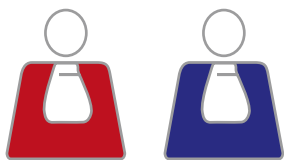
2020 m. Europos Sąjungos Teisingumo Teismui pavyko išlaikyti aukštus veiklos rezultatus, atsižvelgiant į darbą namuose ir kelionių ribojimus, dėl kurių nebuvo galima rengti posėdžių nuo 2020 m. kovo 16 d. iki gegužės 25 d. Nuo pastarosios dienos, laikantis griežtų sveikatos apsaugos priemonių, posėdžių salės vėl atvėrė duris šalių atstovams ir visuomenei, siekiant tinkamai vykdyti teisingumą ir paisant teismo posėdžių viešumo principo.

Izoliavimo priemonės ir ribojimai, skirti pandemijai sustabdyti, kurių imtasi daugumoje valstybių narių, vis dėlto neišvengiamai paveikė socialinę ir ekonominę veiklą, taip pat valstybių narių teismų veiklą, todėl sumažėjo gautų bylų. **Iš viso abiejuose Sąjungos teismuose gautos 1 582 bylos**; tai mažiau už rekordinį praeitų metų skaičių (1 905), tačiau panašų į 2018 m. (1 683) ir 2017 m. (1 656) skaičius.

Panaši tendencija matoma ir **išspręstų bylų** aspektu. Išspręsta **1 540** bylų; tai yra mažiau nei 2019 m. ir nesiekia rekordinio 2018 m. skaičiaus, tačiau šie veiklos rezultatai yra panašūs į 2017 m. ir netgi aukštesni nei 2016 m. Siekiant tinkamai įvertinti šiuos rezultatus, reikia atsižvelgti į tai, kad 2020 m. abiejuose teismuose daugiau kaip du mėnesius negalėjo vykti teismo posėdžiai.

Galiausiai pasakytina, kad **vidutinė proceso trukmė abiejuose teismuose yra 15,4 mėnesio (tai trumpiausia iki šiol buvusi trukmė)**, o tai reiškia, kad nuolat siekiama tikslo pagerinti procedūrų valdymo veiksmingumą.

Institucija 2020-aisiais

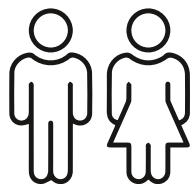

81
teisėjas

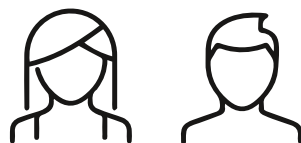

11
generalinių
advokatų

iš
27
valstybių narių

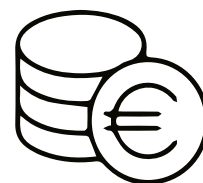

2 235
pareigūnai ir tarnautojai

61 % **39 %**

1 359 moterys
876 vyrai

BIUDŽETAS

437
mln. EURŲ

**Aukštas pareigas administracijoje einančių moterų skaičius
Teisingumo Teisme viršija Europos institucijų vidurkį.**

Moterys užima:

54 % administratorių pareigybių

41 % vadovaujamųjų pareigybių (vidurinėsios grandies ir vyresniųjų vadovų)

Teisminės veiklos metai (visuose teismuose bendrai)

1 582
gautos bylos

1 540
išnagrinėtų bylų

2 542
nagrinėjamos bylos

159 110
procesinių dokumentų,
įtrauktų į kanceliarijos
registrą

Vidutinė proceso trukmė:

15,4 mėnesio

Teisingumo Teisme -

15,4 mėnesio

Bendrajame Teisme -

15,4 mėnesio

Procesinių dokumentų,
pateiktų per *e-Curia*,
procentinė dalis:

Teisingumo Teismas -

79 %

Bendrasis Teismas -

95 %

Prieigos prie *e-Curia*
paskyros:

7 378

(t. y. 12 % daugiau negu 2019 m.)

2 568
teismo pranešimai, paskelbti
Europos Sąjungos
oficialiajame leidinyje

e-Curia – tai Europos Sąjungos Teisingumo Teismo taikomoji programa. Ja naudodamiesi šalims atstovaujantys asmenys (Teisingumo Teisme ir Bendrajame Teisme iškeltose bylose) ir nacionaliniai teismai, Teisingumo Teismui pateikiantys prašymus priimti prejudicinį sprendimą, gali išimtinai elektroniniu būdu keistis procesiniais dokumentais su kancelarija.

e-Curia – taikomoji programa, leidžianti keistis teisiniais dokumentais.

Žr. vaizdo įrašą YouTube kanale

Kalbų tarnybos

Kaip daugiakalbė teisminė institucija, Teisingumo Teismas turi galėti nagrinėti bylą, nesvarbu, kuria iš oficialiųjų Sąjungos kalbų ji pradėta. Vėliau jis užtikrina savo jurisprudencijos sklaidą visomis oficialiosiomis Sąjungos kalbomis.

24

proceso kalbos,
o tai reiškia

552

kalbines
kombinacijas

601

teisininkas lingvistas,
atsakingas už rašytinių
dokumentų vertimą

Darbo krūvis

(versti pateiktų puslapių skaičius):

1 145 000 puslapių

Teisinio vertimo raštu tarnybos
išverstų puslapių skaičius:

1 170 000 puslapių

Teismų taikytos ekonomijos priemonės, siekiant
sumažinti vertimo poreikį:

480 000 puslapių

70

vertėjų žodžiu,
užtikrinusių vertimą
teismo posėdžiuose ir
susirinkimuose

445

teismo posėdžiai ir
susirinkimai, kuriuose buvo
verčiama sinchroniškai

Teisingumo Teisme vertimas raštu atliekamas pagal privalomą kalbų vartojimo tvarką, kurioje numatyta galimybė vartoti visas 24 oficialiąsias Europos Sąjungos kalbas. Visi verčiami dokumentai yra techniškai sudėtingi teisiniai tekstai. Būtent todėl Teisingumo Teismo kalbų tarnyboje dirba tik **teisininkai lingvistai**, baigę visas teisės studijas ir labai gerai mokantys bent dvi oficialiąsias kalbas, kurios nėra jų gimtoji kalba.

2

Teisminė veikla

- A | Svarbiausių metų sprendimų apžvalga
- B | Svarbiausi teisminę veiklą apibūdinantys skaičiai

A | Svarbiausių metų sprendimų apžvalga

Žmogaus vertė ir teisinės valstybės principu grindžiama Sąjunga

Kodėl egzistuoja ES Teisingumo Teismas?

[Žr. vaizdo įrašą YouTube kanale](#)

2020 m. suėjo 20 metų nuo Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) paskelbimo; joje, kaip ir Europos Sąjungos sutartyje, aiškiai daroma nuoroda į teisinės valstybės principą, vieną iš Sąjungos valstybėms narėms bendrų vertybių, kuriomis grindžiama Sąjunga.

Chartijoje visų pirma įtvirtinamas visų asmenų, kaip žmonių, darbuotojų, piliečių ar teismo proceso šalių, orumas, laisvė ir lygybė prieš įstatymą. Joje esantys 54 straipsniai atspindi perėjimą nuo Europos Bendrijos, kurioje pagrindinis dėmesys buvo skiriamas ekonominiams interesams, prie žmogaus vertė grindžiamos Europos Sąjungos.

2020 m. Teisingumo Teismas ne kartą aiškino Chartiją ir teisinės valstybės principą ir atliko lemiamą vaidmenį ginant pagrindines laisves, kovojant su diskriminacija ir siekiant užtikrinti sąžiningą teisingumą.

.....

Išnagrinėjęs Italijos teismo pateiktą prašymą priimti prejudicinį sprendimą, Teisingumo Teismas išaiškino Direktyvą dėl vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje. Šia direktyva minėtoje srityje įgyvendinamas Chartijoje įtvirtintas bendrasis nediskriminavimo principas. Teisingumo Teismas nusprendė, kad **homofobiniai pareiškimai** reiškia **diskriminaciją užimtumo ir profesinėje srityje**, kai juos padaro asmuo, kuris turi lemiamą įtaką darbdavio įdarbinimo politikai. Nacionalinėje teisėje gali būti numatyta, kad asociacija turi teisę pareikšti ieškinį dėl žalos atlyginimo, net jei nėra nustatyta jokie konkretaus nukentėjusiojo.

→ [2020 m. balandžio 23 d. Sprendimas Associazione Avvocatura per i diritti LGBTI, C-507/18](#)

Flandrijos regiono (Belgija) teisės akte nustatyta pareiga **apsvaiginti gyvūnus prieš skerdžiant**. Kadangi ši pareiga taikoma skerdimui atliekant religines apeigas, žydų ir musulmonų asociacijos siekė, kad šis teisės aktas būtų panaikintas. Nagrinėdamas Belgijos teismo pateiktą prejudicinį klausimą, Teisingumo Teismas konstatavo, kad nagrinėjamos teisės normomis, pagal kurias nedraudžiamas grįžtamasis apsvaiginimas, nelemiantis gyvūno mirties, ir netrukdoma išleisti į apyvartą produktų, gautų iš gyvūnų, kurie buvo paskersti atliekant religines apeigas už Flandrijos regiono ribų, užtikrinama Chartijoje garantuojamos religijos laisvės ir SESV nustatytos gyvūnų gerovės teisinga pusiausvyra (žr. skirsnį „Vartotojų apsauga“).

→ 2020 m. gruodžio 17 d.
Sprendimas *Centraal Israëlitisch Consistorie van België ir kt.*, C-336/19

Nagrinėdamas ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo, Teisingumo Teismas nusprendė, kad **apribojimai, kuriuos Vengrija nustatė pilietinių organizacijų finansavimui, vykdomam ne šioje valstybėje narėje įsisteigusių asmenų**, neatitinka Sąjungos teisės. Be kita ko, šie apribojimai pažeidžia valstybių narių įsipareigojimus, kylančius ne tik iš Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo nustatytos kapitalo judėjimo laisvės, bet ir iš Chartijos nuostatų, susijusių su **asociacijų laisve, teise į privataus ir šeimos gyvenimo gerbimą ir teise į asmens duomenų apsaugą** (žr. skirsnį „Asmens duomenų apsauga“).

→ 2020 m. birželio 18 d.
Sprendimas *Komisija / Vengrija (Asociacijų skaidrumas)*, C-78/18

Nagrinėdamas kitą Vengrijai pareikštą ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo, Teisingumo Teismas, atsižvelgdamas į Chartiją, analizavo **nacionalinį aukštojo mokslo įstatymą**. Pagal šį įstatymą **aukštojo mokslo įstaigos, kurių buveinė yra už Europos ekonominės erdvės (EEE) ribų**, Vengrijoje gali vykdyti laipsnį suteikiančias studijas tik su sąlyga, kad Vengrija ir trečioji valstybė, kurioje yra atitinkamos įstaigos buveinė, yra sudariusios tarptautinę sutartį ir ši įstaiga vykdo švietimo veiklą savo kilmės valstybėje narėje. Teisingumo Teismas pabrėžė, kad tokios sąlygos **pažeidžia akademinę laisvę, laisvę steigti aukštojo mokslo įstaigas ir laisvę užsiimti verslu**.

→ 2020 m. spalio 6 d.
Sprendimas *Komisija / Vengrija (Aukštasis mokslas)*, C-66/18

Teisingumo Teisme pradėta prejudicinio sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūra buvo susijusi su **vienodo požiūrio į savo piliečius ir Europos ekonominės erdvės (EEE) piliečius principu**. Teisingumo Teismas nurodė, kad Chartija taikoma, kai valstybė narė (šiuo atveju Kroatija) turi priimti sprendimą dėl trečiosios valstybės (šiuo atveju Rusijos) ekstradicijos prašymo, pateikto dėl **kitos EEE susitarimo šalimi esančios Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybės (Islandijos) piliečio**. Taigi ekstradicijos prašymą gavusi valstybė narė turi patikrinti, ar šis pilietis **ekstradicijos prašymą pateikusioje trečiojoje valstybėje nebus nubaustas mirties bausme, kankinamas, nepatirs nežmoniškų ar žeminančių bausmių arba elgesio**.

→ 2020 m. balandžio 2 d.
Sprendimas *Ruska Federacija*, C-897/19 PPU

Vykstant dviem prašymų priimti prejudicinį sprendimą skubos tvarka procedūroms, susijusioms su sisteminiiais arba bendrais teismų nepriklausomumo trūkumais Lenkijoje, Teisingumo Teismas nusprendė, kad **Lenkijos teisminės institucijos išduotą Europos arešto orderį (EAO) galima atsisakyti vykdyti tik tuo atveju, jeigu**, atsižvelgiant į atitinkamo asmens asmeninę padėtį, aptariamą baudžiamosios veikos pobūdį ir EAO išdavimo faktines aplinkybes, yra rimtų ir pagrįstų priežasčių manyti, jog šį asmenį perdavus Lenkijos institucijoms kils **realus jo pagrindinės teisės į teisingą bylos nagrinėjimą, užtikrintos Chartijoje, pažeidimo pavojus**.

→ [2020 m. gruodžio 17 d. Sprendimas *Openbaar Ministerie*, C-354/20 PPU ir kt.](#)

Teisingumo Teismas pripažino nepriimtinais du prašymus priimti prejudicinį sprendimą, pateiktus dėl 2017 m. Lenkijos teisės aktų dėl teisėjams taikomų drausminių procedūrų. Vis dėlto jis pabrėžė, kad **nacionalinio teisėjo pateikto prejudicinio klausimo pripažinimas nepriimtiniu negali lemti drausminių procedūrų taikymo šiam teisėjui**. Jis priminė, kad **nacionalinės nuostatos, pagal kurias nacionaliniams teisėjams gali būti taikomos drausminės procedūros dėl to, kad jie pateikė Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą, yra draudžiamos**. Tai, kad dėl šios priežasties netaikomos drausminės procedūros ar nuobaudos, yra su teismų nepriklausomumu neatsiejamai susijusi garantija.

→ [2020 m. kovo 26 d. Sprendimas *Miasto łowicz ir Prokurator Generalny*, C-558/18 ir C-563/18](#)

Prieglobsčio politika

Migracijos srautų padidėjimas ir migrantų priėmimo valdymo sudėtingumas lėmė, kad Teisingumo Teismas priėmė sprendimus dėl tam tikrų valstybių narių teisės aktų, reglamentuojančių prieglobsčio procedūras, suderinamumo su Sąjungos teisėje numatytais apsaugos mechanizmais. Chartijoje, Procedūrų direktyvoje, Priėmimo direktyvoje, Gražinimo direktyvoje ir reglamente „Dublinas III“ valstybėms narėms nustatomi tam tikri įpareigojimai, pavyzdžiui, veiksmingos galimybės pasinaudoti prieglobsčio procedūra garantija.

Teisingumo Teismo jurisprudencijoje 2020 m. ir toliau buvo pateikiami konkretūs atsakymai dėl taikytinų teisės aktų įgyvendinimo sąlygų nustatymo, suderinant teisę į prieglobstį ir valstybių narių viešosios tvarkos bei teisėtų interesų apsaugą.

.....

Gavęs Vengrijos teismo klausimą, Teisingumo Teismas per prejudicinio sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūrą nusprendė, kad prieglobsčio prašytojų ar trečiųjų šalių piliečių, dėl kurių priimtas sprendimas grąžinti, apgyvendinimas **Roskės tranzito zonoje prie Serbijos ir Vengrijos sienos** turi būti laikomas sulaikymu. Jei atlikus teisminę tokio sulaikymo teisėtumo kontrolę nustatoma, kad asmenys buvo **sulaikyti be pateisinamos priežasties, bylą nagrinėjantis teismas turi nedelsdamas juos paleisti** arba patvirtinti sulaikymui alternatyvią priemonę.

➔ [2020 m. gegužės 14 d. Sprendimas FMS ir kt., C-924/19 PPU ir kt.](#)

Teisingumo Teismas taip pat nusprendė, kad **Vengrija neįvykdė įsipareigojimų** pagal Sąjungos teisę, kiek tai susiję su tarptautinės apsaugos suteikimo ir neteisėtai šalyje esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo procedūromis. Visų pirma **galimybės pasinaudoti tarptautinės apsaugos procedūra apribojimas, neteisėtas šios apsaugos prašytojų sulaikymas** tranzito zonose ir neteisėtai šalyje esančių trečiųjų šalių piliečių **palydėjimas iki pasienio ruožo nesilaikant grąžinimo procedūrai taikomų garantijų** yra Sąjungos teisės pažeidimai.

→ **2020 m. gruodžio 17 d.**
Sprendimas Komisija / Vengrija, C-808/18

Nagrinėdamas tris ieškinius dėl įsipareigojimų neįvykdymo, Komisijos pareikštus **Lenkijai, Vengrijai ir Čekijos Respublikai**, Teisingumo Teismas nusprendė, kad **atsisakiusios įgyvendinti laikiną tarptautinės apsaugos prašytojų perkėlimo mechanizmą** šios trys valstybės **neįvykdė įsipareigojimų** pagal Sąjungos teisę. Šios valstybės narės negali remtis nei viešosios tvarkos palaikymu, nei visuomenės saugumo užtikrinimu, nei tariamu perkėlimo mechanizmo neveikimu, siekdamos apskritai neįgyvendinti šio mechanizmo.

→ **2020 m. balandžio 2 d.**
Sprendimas Komisija / Lenkija, Vengrija ir Čekijos Respublika, C-715/17 ir kt.

Asmens duomenų apsauga

Teisingumo Teismas skaitmeniniame pasaulyje

[Žr. vaizdo įrašą YouTube kanale](#)

Europos Sąjungoje priimta teisės aktų, sudarančių tvirtą ir nuoseklų asmens duomenų apsaugos pagrindą, neatsižvelgiant į jų rinkimo būdą ir aplinkybes (pirkimas internetu, banko paskolos, darbo paieška, valdžios institucijų prašymai pateikti informacijos). Šios normos taikomos asmenims arba viešiesiems ir privatesiems subjektams, įsisteigusiems Sąjungoje ar už jos ribų, įskaitant įmones, siūlančias įvairias prekes ar paslaugas, kaip antai *Facebook* arba *Amazon*, kai jos prašo pateikti arba pakartotinai naudoja Sąjungos piliečių asmens duomenis.

2020 m. Teisingumo Teismas priėmė sprendimų dėl atsakomybės, atsirandančios, kai šiuos duomenis renka ir tvarko nacionalinės institucijos, įskaitant žvalgybos tarnybas.

Teisingumo Teismas **panaikino** Komisijos sprendimą dėl iš Sąjungos į Jungtines Valstijas perduodamų asmens duomenų apsaugos („privatumo skydo“) mechanizmo tinkamumo. Šis sprendimas **priimtas po 2015 m. Sprendimo Schrems (C-362/14)**, juo Teisingumo Teismas panaikino Komisijos sprendimą, kuriame konstatuota, kad Jungtinės Valstijos užtikrina tinkamą apsaugos lygį („Safe Harbour“). Teisingumo Teismas konstatavo, kad Komisija naujajame sprendime neapribojo JAV valdžios institucijų, įskaitant žvalgybos tarnybas, prieigos prie šių duomenų ir jų naudojimo tuo, kas griežtai būtina.

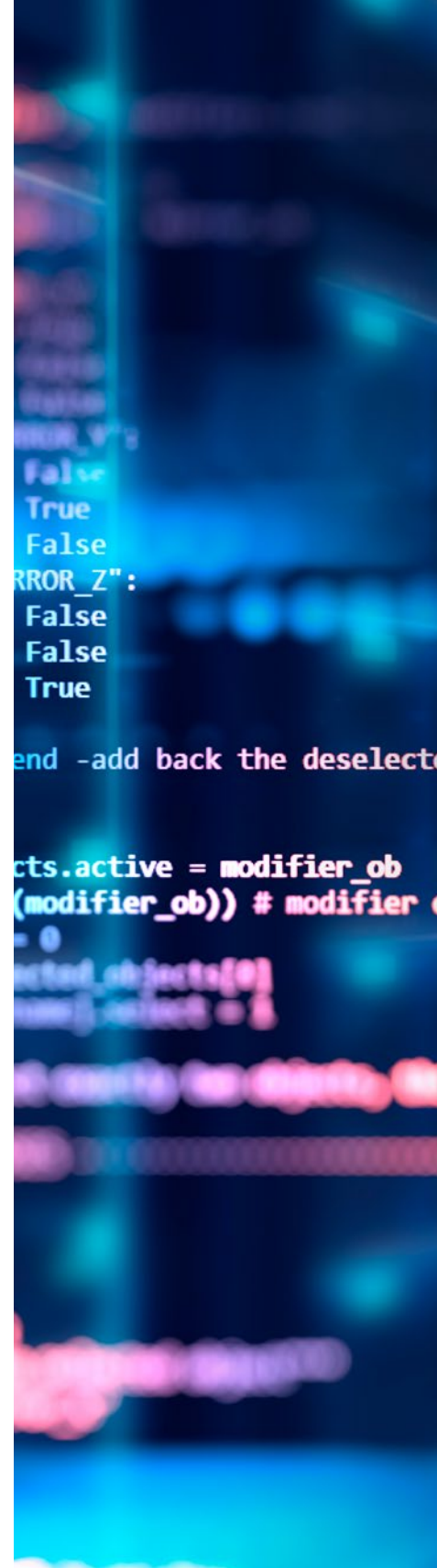
➔ [2020 m. liepos 16 d. Sprendimas Schrems ir Facebook Ireland, C-311/18](#)

Kiek tai susiję su duomenų tvarkymu, Teisingumo Teismas patvirtino, kad **pagal Sąjungos teisę** iš principo **draudžiami** nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos, siekiant kovoti su nusikalstamomis veikomis ar nusikalstamumu, elektroninių ryšių paslaugų teikėjai įpareigojami **bendrai ir nediferencijuojant perduoti srauto ir vietos nustatymo duomenis valdžios institucijoms arba juos saugoti**. Vis dėlto jis patikslino, kad **galimos išimtys**, kai kyla didelė grėsmė nacionaliniam saugumui, siekiant kovoti su sunkiais nusikaltimais arba siekiant išvengti didelės grėsmės visuomenės saugumui.

→ [2020 m. spalio 6 d. Sprendimas *Privacy International*, C-623/17, ir 2020 m. spalio 6 d. Sprendimas *La Quadrature du Net ir kt.*, C-511/18 ir kt.](#)

Galiausiai Teisingumo Teismas konstatavo, kad **Vengrija neįvykdė įsipareigojimų** pagal Sąjungos teisę, nes nustatė apribojimus pilietinių organizacijų finansavimui, vykdomam ne šioje valstybėje narėje įsisteigusių asmenų. Vengrijos įstatyme pilietinėms organizacijoms, gaunančioms tam tikrą ribą viršijančią užsienio paramą, nustatytos **registravimosi, deklaravimo ir viešumo pareigos** ir numatyta taikyti sankcijas už šių pareigų nesilaikymą. Teisingumo Teismas konstatavo, kad šie apribojimai yra diskriminaciniai ir **prieštarauja** ne tik kapitalo judėjimo ir asociacijos laisvėms, bet ir **privataus gyvenimo gerbimo** (žr. skirsnį „Žmogaus vertė ir teisinės valstybės principu grindžiama Sąjunga“) ir **asmens duomenų apsaugos principams**.

→ [2020 m. birželio 18 d. Sprendimas *Komisija / Vengrija \(Asociacijų skaidrumas\)*, C-78/18](#)

Vartotojų apsauga

Vartotojų apsauga yra vienas iš pagrindinių Sąjungai rūpimų klausimų. Ja siekiama skatinti vartotojų sveikatą ir saugą, užtikrinti, kad būtų taikomos juos ginančios taisyklės, ir gilinti jų žinias apie turimas teises, neatsižvelgiant į tai, kurioje Sąjungos teritorijos dalyje jie gyvena, keliauja arba apsiperka.

2020 m. Teisingumo Teismas priėmė nemažai sprendimų dėl vartotojų teisių apimtys.

Teisingumo Teismas – ES vartotojų teisių užtikrinimas

[Žr. vaizdo įrašą YouTube kanale](#)

.....

Teisingumo Teismas pirmą kartą aiškino Sąjungos reglamentą, skirtą „internetu neutralumui“, dviejuose Vengrijoje iškeltose bylose dėl komercinės praktikos, pagal kurią **už naudojimąsi tam tikromis „privilegiuotomis“ taikomosiomis programomis taikomas lengvatinis tarifas („nulinis tarifas“)**, o kitų taikomųjų programų ir paslaugų naudojimui taikomos priemonės, kuriomis blokuojamas arba sulėtinamas srautas. Jis nusprendė, kad tokia praktika **prieštarauja** interneto naudotojų teisių **apsaugos ir nediskriminacinio naudojimosi internetu reikalavimams**.

→ **2020 m. rugsėjo 15 d.**
Sprendimas Telenor Magyarország Zrt, C-807/18 ir C-39/19

Bylose dėl patalpų su baldais nuomos interneto svetainėje **Airbnb** Teisingumo Teismas nusprendė, kad **nacionalinės teisės normos**, pagal kurias pakartotinai ir trumpais laikotarpiais teikiama patalpų nuoma nenuolatiniams klientams, kurie šiose patalpose nuolat negyvena, **būtina gauti leidimą**, yra suderinamos su Sąjungos teise. Teisingumo Teismas nusprendė, kad **kova su ilgalaikei nuomai skirtų būstų stygiumi** yra privalomasis bendrojo intereso pagrindas, pateisinantis tokias teisės nuostatas.

→ **2020 m. rugsėjo 22 d.**
Sprendimas Cali Apartments, C-724/18 ir kt.

Dėl nesąžiningų sąlygų sutartyse su vartotojais Teisingumo Teismas nusprendė, kad **hipoteka užtikrintos paskolos** sutartyse esanti sąlyga, pagal kurią numatyta taikyti kintamąją palūkanų normą, grindžiamą Ispanijos taupomųjų bankų indeksu, **yra nesąžininga, jei nėra aiški ir suprantama**. Jei taip yra, nacionaliniai teismai, siekdami išvengti itin neigiamų padarinių vartotojams, kaip antai paskolos sutarties pripažinimo negaliojančia, gali šią sąlygą pakeisti kitais įstatyme nustatytais kriterijais grindžiama sąlyga.

→ 2020 m. kovo 3 d.

Sprendimas *Gómez del Moral Guasch*, C-125/18

Teisingumo Teismas taip pat nurodė, kad nors nacionalinės teisės aktuose gali būti numatytas **vartotojo ieškiniui dėl restitucijos taikomas senaties terminas**, šis terminas neturi būti mažiau palankus nei numatytasis panašioms ieškiniams **ir dėl jo vartotojui negali tapti neįmanoma ar pernelyg sudėtinga pasinaudoti savo teisėmis**.

→ 2020 m. liepos 9 d.

Sprendimas *Raiffeisen Bank*, C-698/18 ir kt.

Dėl **kosmetikos gaminio ženklavimo** Teisingumo Teismas nusprendė, kad iš informacijos apie „funkciją“, kuri privalo būti ant tokio gaminio pirminės ir antrinės pakuočių, vartotojas turi aiškiai suprasti gaminio paskirtį bei naudojimo būdą. Informacija apie **konkrečias kosmetikos gaminio naudojimo atsargumo priemones, šio gaminio funkciją ir ingredientus negali būti pateikta įmonės kataloge, į kurį nukreipia** ant kosmetikos gaminio pirminės ar antrinės pakuotės esantis ranką su atversta knyga vaizduojantis **simbolis**.

→ 2020 m. gruodžio 17 d.

Sprendimas *A. M. / E. M.*, C-667/19

Vartotojų ir aplinkos apsaugos srityje Teisingumo Teismas nusprendė, kad **automobilių gamintojas negali savo transporto priemonėse įdiegti programinės įrangos, galinčios iškreipti tipo patvirtinimo etapu atliekamų dujinių teršalų išmetimo bandymų rezultatus**. Vartotojai, patyrę žalą dėl to, kad įsigijo transporto priemones su neteisėtai įdiegta manipuliuojančia įranga, gali pareikšti **ieškinį automobilių gamintojui valstybių narių, kuriose jie įsigijo šias transporto priemones, teismuose**. Įgiję patirta žala atsiranda valstybėje narėje, kurioje jis įsigyja transporto priemonę už didesnę kainą nei jos reali vertė.

→ 2020 m. gruodžio 17 d.

Sprendimas *CLCV ir kt.*, C-693/18

→ 2020 m. liepos 9 d.

Sprendimas *Verein für Konsumenteninformation*, C-343/19

Geresnė vartotojų ir aplinkos apsauga taip pat išplaukia iš Bendrojo Teismo sprendimo, kuriuo atmetas tarptautinės profesinės asociacijos *PlasticsEurope*, atstovaujančios įmonėms, gaminančioms ir importuojančioms gaminius iš plastiko, ir ginančios jų interesus, ieškinys ir paliktas galioti Europos cheminių medžiagų agentūros sprendimas, pagal kurį **bisfenoliui A būtina autorizacija, nes jis yra endokrininę sistemą ardančių savybių turinti ir rimtą poveikį aplinkai galinti daryti cheminė medžiaga.**

→ [2020 m. gruodžio 16 d.
Sprendimas *PlasticsEurope*, T-207/18](#)

Du 2020 m. paskelbti sprendimai susiję su **mėsos vartojimu**. Viename iš šių sprendimų Teisingumo Teismas konstatavo, kad pagal Sąjungos teisę nedraudžiami nacionalinės teisės aktai, **kuriuose įtvirtintas reikalavimas apsvaiginti gyvūnus prieš skerdžiant** (žr. skirsnį „Žmogaus vertė ir teisinės valstybės principu grindžiama Sąjunga“). Kitame sprendime Bendrasis Teismas **atmetė dviejų bendrovių, vienų iš didžiausių pasaulio mėsos gamintojų ir platintojų, ieškinį**; juo šios bendrovės siekė, kad būtų panaikintas reglamentas, kuriuo dėl visuomenės sveikatos priežasčių joms uždrausta eksportuoti į Sąjungą tam tikrus gyvūninės kilmės produktus. Nagrinėjamu atveju Brazilijos institucijos nesuteikė garantijų, kad tam tikros nacionalinės įmonės atitinka Sąjungoje keliamus su visuomenės sveikata susijusius reikalavimus.

→ [2020 m. gruodžio 17 d.
Sprendimas *Centraal Israëlitisch Consistorie van België*, C-336/19](#)

→ [2020 m. liepos 8 d.
Sprendimas *BRF ir SHB Comercio e Industria de Alimentos*, T-429/18](#)

Oro transportas

Ką Teisingumo Teismas padarė dėl manęs?

[Žr. vaizdo įrašą YouTube kanale](#)

Praėjusiais metais Teisingumo Teismas turėjo galimybę plėtoti savo jurisprudenciją oro transporto srityje. Pasikartojanti tema yra tam tikrais atvejais keleiviams mokama kompensacija. Vartotojų teisės šioje srityje stiprinamos dėl Teisingumo Teismo teikiamų išaiškinimų.

Teisingumo Teismas nusprendė, kad skrydžio atšaukimo arba atidėjimo ilgam laikui atveju **oro transporto keleivis gali reikalauti sumokėti Sąjungos teisėje numatytą kompensaciją savo gyvenamosios vietos nacionaline valiuta**. Jis nusprendė, kad pagal Sąjungos teisę tokio keleivio pareikštas reikalavimas negali būti atmestas vien dėl to, kad yra išreikštas šia nacionaline valiuta. Atsisakymas sumokėti būtų nesuderinamas su reikalavimu plačiai aiškinti oro transporto keleivių teises ir vienodo požiūrio į nukentėjusius keleivius principu.

→ 2020 m. rugsėjo 3 d.
[Sprendimas Delfly, C-356/19](#)

Oro linijų bendrovės TAP ir keleivio ginčas kilo dėl kompensacijos mokėjimo šiam keleiviui už tai, kad skrydis iš Fortalezos (Brazilija) į Oslą (Norvegija) per Lisaboną (Portugalija) vėlavo beveik 24 valandas. Šį vėlavimą lėmė tai, kad per ankstesnį skrydį orlaivis, vykdamas skrydį iš Lisabonos į Oslą, buvo nukreiptas siekiant išlaipinti keleivį, kuris fiziškai užsipuolė kitus. Teisingumo Teismas nusprendė, kad dėl **trikdančio oro transporto keleivio elgesio vežėjas gali būti atleistas nuo pareigos mokėti kompensaciją** už atitinkamo skrydžio arba jo paties tuo pačiu orlaiviu vykdyto kito skrydžio atšaukimą ar atidėjimą ilgam laikui.

→ 2020 m. birželio 11 d.
[Sprendimas Transportes Aéreos Portugueses, C-74/19](#)

Keleivį, Kazachstano pilietį, atsisakyta vežti Rumunijos oro transporto bendrovės *Blue Air* skrydžiu iš Larnakos (Kipras) į Bukareštą (Rumunija). Šis atsisakymas vežti buvo grindžiamas tuo, kad pateikti netinkami kelionės dokumentai. Gavęs Kipro teismo klausimus, Teisingumo Teismas nusprendė, kad oro vežėjas neturi įgaliojimų pats galutinai nustatyti, ar tokie dokumentai yra netinkami, ir kad tuo atveju, kai keleivis ginčija situaciją, nacionalinis teismas turi įvertinti, ar atsisakymas vežti **yra pagrįstas**. Jei taip nėra, keleivis turi teisę į Sąjungos teisėje numatytą kompensaciją ir pagalbą.

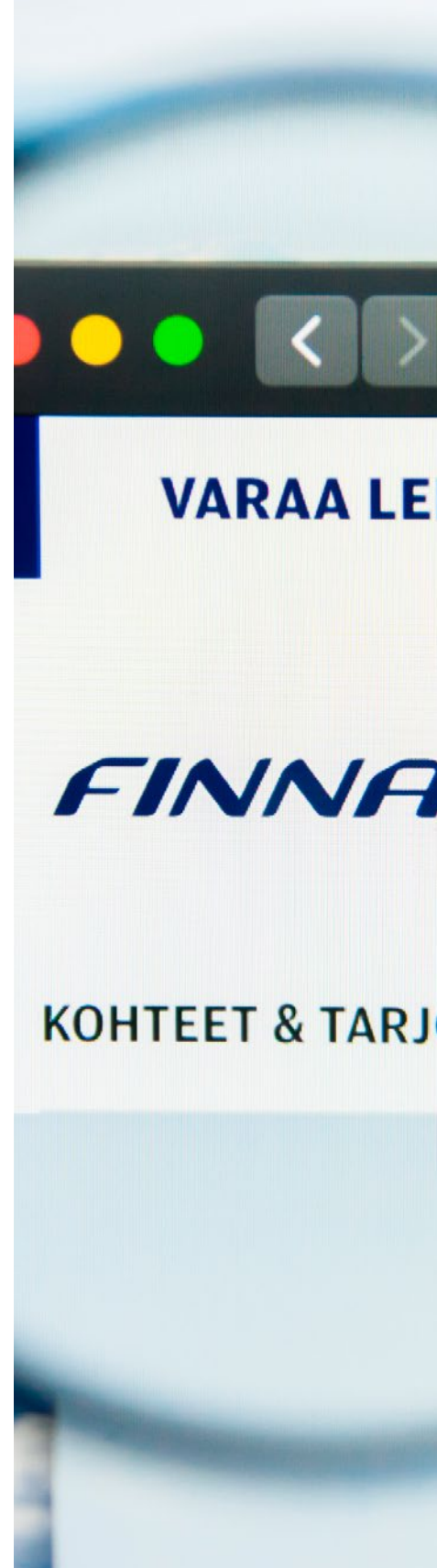
→ [2020 m. balandžio 30 d. Sprendimas *Blue Air*, C-584/18](#)

Italijos konkurencijos institucija kaltino *Ryanair* tuo, kad ši savo interneto svetainėje skelbė oro susisiekimo paslaugų kainas, kurios pirmą kartą nurodytos neapima tam tikrų pagrindinių elementų. Gavęs klausimą apie tai, Teisingumo Teismas nusprendė, kad **skelbdami kainos pasiūlymus internete oro vežėjai iš karto turi nurodyti nacionalinių skrydžių tarifams taikomą PVM, atsiskaitymo kredito kortele išlaidas ir registracijos mokestį, jei alternatyviai nesiūlomas nemokamas registracijos būdas**.

→ [2020 m. balandžio 23 d. Sprendimas *Ryanair*, C-28/19](#)

Gavęs Helsinkio apeliacinio teismo (Suomija) klausimą, Teisingumo Teismas nusprendė, kad **oro transporto keleivis, sutikęs su pasiūlymu skristi kitu maršrutu, kurį vykdė tas pats oro vežėjas, turėjęs vykdyti ir atšaukęs pirminį skrydį, turi teisę gauti kompensaciją už skrydžio kitu maršrutu atidėjimą ilgam laikui**.

→ [2020 m. kovo 12 d. Sprendimas *Finnair*, C-832/18](#)

Darbuotojai ir socialinė apsauga

Teisingumo Teismas ir jūsų darbo
vieta – kaip saugomos darbuotojų
teisės

[Žr. vaizdo įrašą YouTube kanale](#)

Siekdama palengvinti laisvą darbuotojų ir jų šeimų judėjimą, Europos Sąjunga suderino valstybių narių socialinės apsaugos sistemas. Paisant kiekvienos valstybės narės kompetencijos organizuoti savo sistemą, Sąjungos teise, be kita ko, vienodo požiūrio principo pagrindu, siekiama komandiruočių darbuotojų darbo ir įdarbinimo sąlygas kuo labiau suderinti su priimančiojoje valstybėje narėje įsteigtų įmonių įdarbintų darbuotojų darbo ir įdarbinimo sąlygomis. Sąjungos teisės tikslas yra užtikrinti geresnę darbuotojų saugą ir sveikatos apsaugą.

Teisingumo Teismo kasmet ne kartą prašoma išaiškinti Sąjungos teisę šioje srityje. 2020 m. nebuvo išimtis.

.....

Gavęs klausimą dėl Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės mokamų šeimos išmokų, Teisingumo Teismas nusprendė, kad **valstybė narė, skirianti šeimos išmokas visiems jos teritorijoje gyvenantiems vaikams**, negali jos neskirti pasienio darbuotojo sutuoktinio vaikams, su kuriais šio darbuotojo nesieja giminystės ryšys, tačiau kuriuos jis išlaiko. Tokia išmoka yra socialinė lengvata ir socialinės apsaugos išmoka ir jai taikomas **pasienio darbuotojams ir netiesiogiai jų šeimos nariams taikomas vienodo požiūrio principas**.

→ [2020 m. balandžio 2 d.](#)

[Sprendimas Caisse pour l'avenir des enfants, C-802/18](#)

Nagrinėdamas Vokietijoje besimokančios moksleivės, gyvenančios Prancūzijoje, ir Reino krašto-Pfalco, kurioje ji lanko vidurinę mokyklą, ginčą Teisingumo Teismas nusprendė, kad **mokyklinio transporto išlaidų atlyginimo susiejimas su sąlyga turėti gyvenamąją vietą atitinkamoje federalinėje žemėje yra netiesioginė pasienio darbuotojų ir jų šeimų diskriminacija**, iš principo draudžiama pagal Sąjungos teisę. Mokyklinio transporto Reino krašte-Pfalce atveju tokia gyvenamosios vietos sąlyga **nepateisinama privalomuoju bendrojo intereso pagrindu**, susijusiu su švietimo sistemos organizavimu.

→ [2020 m. balandžio 2 d.
Sprendimas Landkreis Südliche Weinstraße / PF ir kt, C-830/18](#)

Teisingumo Teismas **atmetė Vengrijos ir Lenkijos pareikštus ieškinius dėl komandiruočių darbuotojų teises stiprinančios direktyvos panaikinimo**. Jis nurodė, kad atsižvelgdamas į vidaus rinkos raidą po kelių vienas po kito einančių Sąjungos plėtros etapų Sąjungos teisės aktų leidėjas galėjo iš naujo įvertinti įmonių, kurios naudojasi laisve teikti paslaugas, ir jų darbuotojų, komandiruojamų į priimančiąją valstybę narę, interesus, siekdamas užtikrinti, kad paslaugų teikimas vyktų esant vienodoms šių įmonių ir šioje valstybėje narėje įsisteigusių įmonių konkurencijos sąlygoms.

→ [2020 m. gruodžio 8 d.
Sprendimai Vengrija ir Lenkija / Parlamentas ir Taryba, C-620 ir 626/18](#)

Byloje, susijusioje su Nyderlandų transporto įmone, kurioje dirbo Vokietijos ir Vengrijos kilmės vairuotojai, Teisingumo Teismas nusprendė, kad Direktyva dėl darbuotojų komandiravimo iš principo taikoma krovininių vežimui keliais, taip pat ir tarptautiniam. Taigi priimančiosios valstybės narės kolektyvinės sutartys taikomos į jas komandiruotiems darbuotojams. Vis dėlto **to, kad tarptautinio kelių transporto srityje dirbantis vairuotojas, laikinai paskirtas dirbti priimančiojoje valstybėje narėje įsteigtoje įmonėje, gauna nurodymus, susijusius su jo užduotimis, pradeda arba baigia tas užduotis šioje įmonėje, nepakanka, kad būtų galima jį laikyti komandiruočiu į šią valstybę narę**.

→ [2020 m. gruodžio 1 d.
Sprendimas Federatie Nederlandse Vakbeweging, C-815/18](#)

Ispanijos oro transporto bendrovė **Vueling buvo nuteista baudžiamojoje byloje dėl sukčiavimo socialinės apsaugos srityje Prancūzijoje, nes orlaivių įgulos narius, komandiruočius į Paryžiaus Roissy-Charles De Gaulle oro uostą, apdraudė pagal Ispanijos, o ne Prancūzijos socialinės apsaugos sistemą**. Teisingumo Teismo teigimu, ši galutinė išvada dėl sukčiavimo vis dėlto negali būti privaloma Prancūzijos civilinių bylų teismams, nagrinėjantiems prašymus dėl žalos atlyginimo, jeigu pažeista Sąjungos teisė ir prieš prieinant prie tokios išvados nebuvo **bendradarbiauta su Ispanijos institucija ir jai nesuteikta galimybė iš naujo išnagrinėti bylos medžiagą** ir prireikus panaikinti arba atšaukti pažymą, patvirtinančias, kad darbuotojams taikomi Ispanijos teisės aktai.

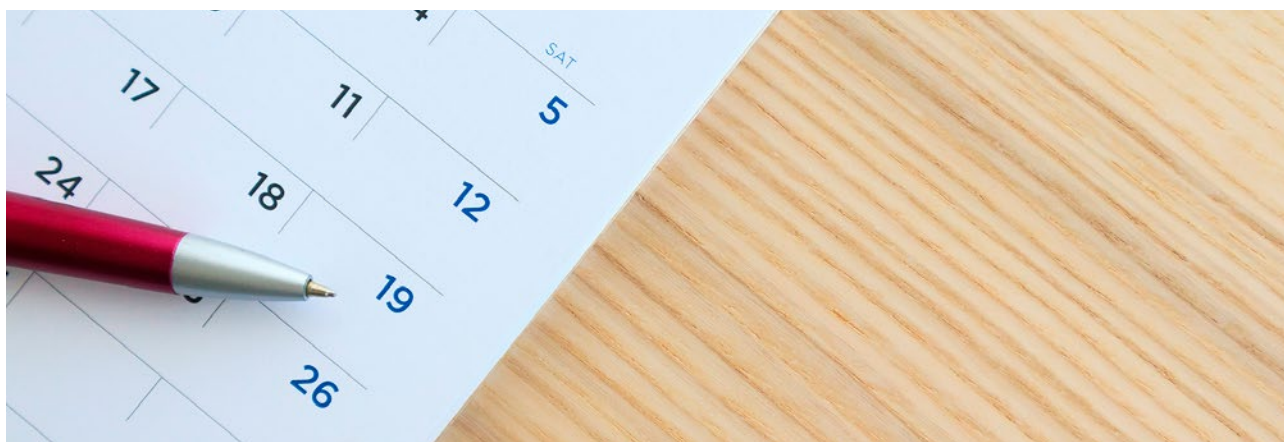
→ [2020 m. balandžio 2 d.
Sprendimas CRPNPAC ir Vueling Airlines, C-370/17 ir kt.](#)

Dėl **teisės į mokamas kasmetes atostogas** Teisingumo Teismas patikslino, kad **neteisėtai atleistas ir vėliau į darbą grąžintas darbuotojas** turi šią teisę už laikotarpį tarp šių dviejų įvykių, net jeigu per šį laikotarpį faktiškai nedirbo. Vis dėlto jeigu per tą laikotarpį darbuotojas dirbo kitą darbą, teisė į mokamas kasmetes atostogas už laikotarpį, kai dirbo šį darbą, jis gali remtis tik prieš naująjį darbdavį.

→ 2020 m. birželio 25 d.

Sprendimas Varhoven kasatsionen sad na Republika Bulgaria ir Iccrea Banca, C-762/18 ir kt.

Valstybės pagalba

Dėl su valstybės pagalba susijusių problemų kyla strateginių ir sudėtingų Sąjungos teisės normų aiškinimo ir taikymo klausimų.

2020 m. Teisingumo Teismas ir Bendrasis Teismas priėmė sprendimų valstybės pagalbos srityje, susijusių su svarbiais valstybių narių ekonomikos sektoriais. Šios bylos atspindi valstybės pagalbą reglamentuojančių taisyklių taikymo sunkumus tokiose srityse kaip mokesčiai, energetikos politika, aplinkos apsauga ar privalomasis sveikatos draudimas.

.....

[Austrijos pateiktą klausimą, ar Komisija galėjo patvirtinti valstybės pagalbą Hinklio kyšulio C branduolinės elektrinės statybai Jungtinėje Karalystėje, motyvuodama tuo, kad ji palengvina tam tikros veiklos arba tam tikrų regionų plėtrą, Teisingumo Teismas atsakė teigiamai. Jis taip pat pažymėjo, kad, laikydamasi Sąjungos teisės taisyklių aplinkos apsaugos srityje, Jungtinė Karalystė gali laisvai nustatyti savo energijos šaltinių visumos sudėtį.

→ [2020 m. rugsėjo 22 d. Sprendimas Austrija / Komisija, C-594/18 P](#)

Teisingumo Teismo taip pat buvo prašoma išnagrinėti valstybės išteklių suteikimo **dviem sveikatos draudimo įstaigoms, kurių veiklą prižiūri Slovakijos valdžios institucijos pagal privalomojo sveikatos draudimo sistemą**, teisėtumą. Jis konstatavo, kad, nepaisant tam tikros įvairių šios sistemos dalyvių – tiek privačiųjų, tiek viešųjų – konkurencijos, šia sistema buvo siekiama **socialinio tikslo ir įgyvendinamas solidarumo principas**. Taigi jis paliko galioti Komisijos sprendimą ir nusprendė, kad dviem aptariamoms įstaigoms **netaikomos Sąjungos teisės normos dėl valstybės pagalbos**.

→ 2020 m. birželio 11 d.

[Sprendimas Komisija ir Slovakija / Dôvera zdravotná poisťovňa, C-262/18 P ir kt.](#)

Teisingumo Teismas taip pat nagrinėjo **Prancūzijos suteiktą paramą**, pasireiškusią darbuotojų socialinio draudimo įmokų sumažinimu, **žvejams ir akvakultūros produktų gamintojams, kuriuos paveikė laivo „Erika“ nuskendimas ir 1999 m. kilusi labai smarki audra**. Jis konstatavo, kad šis įmokų sumažinimas buvo susijęs ne su įmonėmis, o su jų darbuotojams tenkančiomis išlaidomis. Taigi šis sumažinimas **nesuteikė šioms įmonėms jokio pranašumo**, todėl esant tokiai situacijai netaikomos Sąjungos teisės normos valstybės pagalbos srityje, kurios skirtos tik įmonėms. Taigi Teisingumo Teismas pripažino Komisijos sprendimą, kuriuo Prancūzija įpareigojama susigrąžinti šią paramą, iš dalies negaliojančiu.

→ 2020 m. rugsėjo 17 d.

[Sprendimas Ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation / Compagnie des pêches de Saint-Malo, C-212/19](#)

Teisingumo Teismas **nurodė Italijai** sumokėti 7,5 mln. EUR vienkartinę sumą ir 80 000 EUR per dieną periodinę baudą **už tai, kad ji nesusigrąžino maždaug 13,7 mln. eurų pagalbos, neteisėtai suteiktos viešbučių sektoriui Sardinijoje**. Nors 2008 m. Komisija nurodė Italijai susigrąžinti šią pagalbą ir 2012 m. Teisingumo Teismas konstatavo, kad Italija neįvykdė įsipareigojimų šiuo aspektu, ši valstybė narė vis dar nebuvo įvykdžiusi pareigos susigrąžinti pagalbą. Taigi Komisija pareiškė antrą ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo, kad būtų skirtos piniginės sankcijos, o Teisingumo Teismas šį ieškinį patenkino.

→ 2020 m. kovo 12 d.

[Sprendimas Komisija / Italija, C-576/18](#)

Bendrasis Teismas **panaikino Komisijos sprendimą dėl Airijos išankstinių sprendimų dėl mokesčių Apple naudai pripažinimo neteisėta valstybės pagalba**. Komisijos teigimu, Airija suteikė *Apple* apie **13 mlrd. EUR** neteisėtų mokesčių lengvatų, taigi jas valstybė narė turėjo susigrąžinti iš jų gavėjos. Vis dėlto Bendrasis Teismas konstatavo, kad Komisijai nepavyko pakankamai įrodyti, jog dėl nagrinėjamų išankstinių sprendimų dėl mokesčių *Apple* suteiktas atrankusis ekonominis pranašumas ir tie sprendimai yra jai suteikta valstybės pagalba.

→ 2020 m. liepos 15 d.

[Sprendimas Airija / Komisija ir Apple Sales International, T-778/16 ir T-892/16](#)

Bendrasis Teismas taip pat **panaikino Komisijos sprendimą, kuriuo Valensijos autonominės srities (Ispanija) pagalba, suteikta Ispanijos futbolo klubams Valencia CF ir Elche CF, pripažinta neteisėta.** Komisijos teigimu, ši pagalba pasireiškė su šiais klubais susijusioms asociacijoms suteiktomis garantijomis banko paskoloms, kurias šios asociacijos paėmė siekdamos dalyvauti didinant atitinkamų klubų kapitalą, užtikrinti. Vis dėlto Bendrasis Teismas nusprendė, kad Komisijos sprendime yra įvairių klaidų, be kita ko, susijusių su panašių garantijų buvimu rinkoje.

→ 2020 m. kovo 12 d.

Sprendimai Valencia Club de Fútbol ir Elche Club de Fútbol, T-732/16 ir T-901/16

Vis dėlto Bendrasis Teismas atmetė ieškinius dėl Komisijos sprendimo, kuriuo **pagalba, Italijos suteikta kelioms Sardinijoje paslaugas teikiančioms oro transporto bendrovėms, pripažinta neteisėta.** Ši pagalba, kuria siekiama pagerinti oro transporto paslaugas saloje ir užtikrinti jos, kaip turistinės vietos, reklamą, gavėjams buvo suteikta tarpininkaujant pagrindinių Sardinijos oro uostų valdytojams. Bendrasis Teismas patvirtino, kad pagalba buvo suteikta ne šiems valdytojams, o atitinkamoms oro transporto bendrovėms ir jos turi ją grąžinti.

→ 2020 m. gegužės 13 d.

Sprendimai Volotea, Germanwings ir easyJet, T-607/17, T-716/17 ir T-8/18

Bendrasis Teismas taip pat **paliko galioti Komisijos sprendimą, pagal kurį tam tikriems laivų statyklų sudarytiems finansinės nuomos susitarimams su ekonominių interesų grupėmis (EIG) taikoma Ispanijos mokesčių sistema,** kaip investicinė priemonė, leidžianti gauti **mokesčių lengvatų,** yra valstybės pagalbos atitinkamų EIG nariams schema. Komisijos teigimu, ši tvarka, pagal kurią laivybos bendrovė įsigyja laivą ne tiesiogiai iš laivų statyklos, o per EIG, iš dalies **nesuderinama su vidaus rinka,** nes ji taip pat leido laivybos bendrovėms pasinaudoti 20–30 % nuolaida perkant Ispanijos laivų statyklų pastatytus laivus.

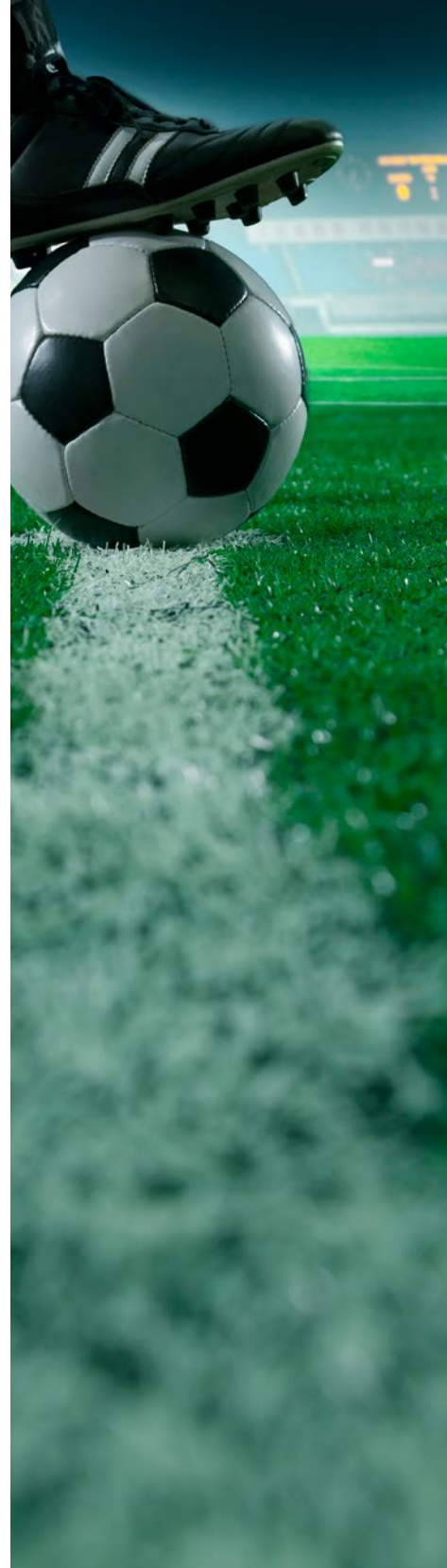
→ 2020 m. rugsėjo 23 d.

Sprendimas Ispanija / Komisija, T-515/13 RENV ir kt.

Galiausiai Bendrasis Teismas patvirtino sprendimą, kuriame Komisija konstatavo, kad **neribota valstybės garantija, kurią Prancūzija suteikė IFP Énergies nouvelles (IFPEN),** Prancūzijos viešajai įstaigai, kuriai, be kita ko, pavesta vykdyti tyrimų ir plėtros funkcijas energetikos srityse, iš dalies yra **valstybės pagalba.** Bendrasis Teismas nusprendė, kad IFPEN ir Prancūzija nepaneigė prezumpcijos, pagal kurią, suteikus tokią garantiją, jos gavėjui suteikiamas ekonominis pranašumas konkurentų atžvilgiu.

→ 2020 m. spalio 5 d.

Sprendimas Prancūzija / Komisija ir kt., T-479/11 RENV ir kt.

Konkurencija

Bendrasis Teismas – užtikrinimas, kad ES institucijos laikytųsi ES teisės

[Žr. vaizdo įrašą YouTube kanale](#)

Laisva konkurencija padeda pagerinti Sąjungos piliečių gerovę, nes jiems suteikiamas platesnis aukščiausios kokybės prekių ir paslaugų pasirinkimas konkurencingesnėmis kainomis. Kad būtų pasiektas toks rezultatas, Sąjungos teisės aktais siekiama užkirsti kelią konkurencijos vidaus rinkoje apribojimams ir iškreipymams. Svarbiausios šios srities normos įtvirtintos Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo: pagal jas draudžiami karteliai, galintys trukdyti laisvai konkurencijai, ir piktnaudžiavimas dominuojančia padėtimi.

2020 m. Teisingumo Teismas ir Bendrasis Teismas aiškino ir taikė šias taisykles daugelyje bylų, susijusių su įvairiais ekonomikos sektoriais.

.....

Bendrasis Teismas iš dalies panaikino Komisijos sprendimus atlikti patikrinimą, priimtus įtariant kelių Prancūzijos įmonių antikonkurencinius veiksmus **platinimo sektoriuje**. Jis teigė, kad Komisija neįrodė turinti pakankamai svarių įrodymų, leidžiančių įtarti, jog buvo keičiamasi informacija apie aptariamų įmonių būsimas prekybos strategijas.

→ 2020 m. spalio 5 d.
[Sprendimai *Casino ir kt.*, T-249/17, T-254/17 ir T-255/17](#)

Bendrasis Teismas patvirtino Komisijos įrodytą kelių įmonių, derinusių savo kainų politiką, sudarytą **kartelį kortelių lustų rinkoje**. Vis dėlto Bendrasis Teismas **sumažino baudą**, kurią Komisija skyrė bendrovei *Infineon*, atsižvelgdamas į ribotą jos antikonkurencinių ryšių su konkurentais skaičių ir į tai, kad vienas iš Komisijos nurodytų ryšių nepakankamai įrodytas.

→ 2020 m. liepos 8 d.
[Sprendimas *Infineon Technologies*, T-758/14 RENV](#)

Pirmą kartą Bendrojo Teismo buvo paprašyta pareikšti nuomonę dėl vienos iš tarptautinių sporto federacijų priimtų taisyklių teisėtumo. Bendrasis Teismas nusprendė, kad **International Skating Union** (Tarptautinė čiuožimo sąjunga) taisyklėse, kuriose **sportininkams, dalyvaujantiems jos nepripažintose greitojo čiuožimo varžybose**, numatytos sankcijos, **ribojama laisva konkurencija**. Bendrasis Teismas nusprendė, kad iš nagrinėjamos taisyklės **įtvirtintos išankstinio leidimo sistemos kylančios apribojimai negali būti pateisinami sporto sąžiningumo apsaugos tikslu**.

→ [2020 m. gruodžio 16 d.
Sprendimas International Skating Union, T-93/18](#)

Bendrasis Teismas paliko galioti Komisijos sprendimą, kuriuo konstatuotas **Lietuvos nacionalinės geležinkelių bendrovės Lietuvos geležinkeliai AB** (toliau – LG) **piktnaudžiavimas dominuojančia padėtimi** Lietuvos krovinių vežimo geležinkelių rinkoje. LG sudarė susitarimą su bendrove *Orlen* dėl krovinių vežimo geležinkeliais, kad naftos produktai būtų gabenami į Vakarų Europą. Kilus ginčui su LG, *Orlen* norėjo patikėti krovinių vežimą Latvijos nacionalinei geležinkelių bendrovei. LG panaikino geležinkelio liniją, jungiančią vietą Lietuvoje, iš kurios išgabenamos prekės, su Latvija, ir taip sutrukdė konkuruojančiai Latvijos įmonei sudaryti sutartį su *Orlen*. Toks elgesys buvo pripažintas piktnaudžiavimu dominuojančia padėtimi.

→ [2020 m. lapkričio 18 d.
Sprendimas Lietuvos geležinkeliai AB, T-814/17](#)

Byloje, kurioje nagrinėtas Vokietijoje viešbutį valdančios bendrovės ir pagal Nyderlandų teisę įsteigtos bendrovės *Booking.com BV*, eksploatuojančios apgyvendinimo paslaugų teikimo platformą, ginčas, Teisingumo Teismas, į kurį kreipėsi Vokietijos teismas, nusprendė, kad viešbutis, **naudojantis Booking.com platformą, gali pareikšti ieškinį prieš šią bendrovę valstybės narės, kurioje šis viešbutis įkurtas, teisme**, siekdamas įpareigojimo nutraukti **galimą piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi**. *Booking.com* savo ruožtu teigė, kad ieškinys prieš ją turi būti pareikštas valstybės narės, kurioje yra jos buveinė, teisme, tačiau Teisingumo Teismas šiam teiginiui nepritarė.

→ [2020 m. lapkričio 24 d.
Sprendimas Wikingerhof GmbH & Co. KG / Booking.com BV, C-59/19](#)

Dėl dominuojančios padėties **elektroninių ryšių rinkoje** ir **žiniasklaidos paslaugų** rinkoje gali kilti pavojus informacijos pliuralizmui. Ši išvada paskatino priimti Italijos teisės normas, pagal kurias didelę įtaką elektroninių ryšių rinkoje turinčioms įmonėms draudžiama įgyti svarbų ekonominį vaidmenį žiniasklaidos paslaugų rinkoje. Dėl Italijos bendrovės *Mediaset* akcijų priešiško perėmimo kampanijos, kurią pradėjo Prancūzijos bendrovė *Vivendi*, ir po jos kilusio ginčo Teisingumo Teismas vis dėlto nusprendė, kad tokios teisės normos yra **draudžiama įsisteigimo laisvės kliūtis, jeigu jomis negalima apsaugoti informacijos pliuralizmo**.

→ [2020 m. rugsėjo 3 d.
Sprendimas Vivendi SA, C-719/18](#)

Įmonių susijungimo srityje Bendrasis Teismas **panaikino** Komisijos **sprendimą neleisti įgyvendinti Hutchison 3G UK vykdomo Telefónica UK pirkimo projekto**. Jis nusprendė, kad Komisija neįrodė, jog dėl tokio pirkimo kiltų rimtų kliūčių veiksmingai konkurencijai **Didžiosios Britanijos mobiliojo ryšio telefonijos rinkoje**. Jis taip pat pažymėjo, kad Komisija neįrodė, jog dėl tokio sandorio padidėtų paslaugų kainos ir suprastėtų jų kokybė.

→ 2020 m. gegužės 28 d.
Sprendimas CK Telecoms UK Investments, T-399/16

Google

Bankų sektorius ir mokesčiai

Sąjungos vidaus rinkos taisyklės („viena rinka“) suteikia galimybę laisvai prekiauti prekėmis ir paslaugomis Sąjungoje. Be kita ko, siekdamas išvengti konkurencijos tarp įmonių iškraipymo, valstybės narės sutarė suderinti savo taisykles prekių ir paslaugų apmokestinimo srityje. Sąjungos lygiu taip pat buvo imtasi priemonių, siekiant tam tikru mastu koordinuoti ekonominę politiką ir bendrovių bei pajamų apmokestinimo taisykles, kad jos taptų teisingos, veiksmingos ir sudarytų sąlygas augimui. Vis dėlto privačių asmenų sumokėta mokesčių suma ir būdas, kaip gautos mokesčių sumos yra išleidžiamos, priklauso valstybių narių kompetencijai.

.....

Byloje, susijusioje su bendrove **Google Ireland**, Teisingumo Teismas nusprendė, kad Vengrijos teisės aktai, pagal kuriuos kitoje valstybėje narėje įsteigtiems reklamos paslaugų teikėjams nustatyta pareiga deklaruoti jų apmokestinimo **Vengrijos reklamos mokesčiu tikslais**, yra suderinami su Sąjungos teise, konkrečiau kalbant, su **laisvės teikti paslaugas principu**. Tačiau jis nurodė, kad šis principas ir proporcingumo principas draudžia kitus Vengrijos teisės aktus, pagal kuriuos paslaugų teikėjams, neįvykdžiusiems pareigos deklaruoti, skiriamos baudos, kurių bendras dydis per kelias dienas gali siekti kelis milijonus eurų.

→ 2020 m. kovo 3 d.
Sprendimas *Google Ireland*, C-482/18

Kitoje su Vengrija susijusioje byloje Teisingumo Teismas nusprendė, kad **Vengrijoje taikomi specialūs mokesčiai už telekomunikacijų įmonių apyvartą ir mažmeninės prekybos sektoriuje veikiančių įmonių apyvartą** yra suderinami su Sąjungos teise. Šios įmonės, kurių didžioji dalis akcijų priklauso kitų valstybių narių fiziniams ar juridiniams asmenims, gauna didžiausią apyvartą atitinkamose Vengrijos rinkose, todėl daugiausiai moka šiuos specialius mokesčius. Vis dėlto Teisingumo Teismas nusprendė, kad ši aplinkybė atspindi šių rinkų ekonominę realybę ir **nėra šių įmonių diskriminacija**.

→ 2020 m. kovo 3 d.

[Sprendimai Vodafone Magyarország, C-75/18, ir Tesco-Global Áruházak, C-323/18](#)

2020 m. Bendrasis Teismas priėmė pirmuosius keturis sprendimus dėl **Europos Centrinio Banko (ECB) sprendimų skirti pinigines sankcijas** vykdydamas riziką ribojančią kredito įstaigų priežiūrą. Jis **iš dalies panaikino tris sprendimus**, nes jie buvo nepakankamai motyvuoti. Nebuvo patikslinta, kokią metodiką ECB taikė nustatydamas skirtų sankcijų dydį.

→ 2020 m. liepos 8 d.

[Sprendimai VQ / ECB, T-203/18, T-576/18, T-577/18, T-578/18](#)

Lalocracio/istockphoto.com

Intelektinė nuosavybė

Teisingumo Teismas ir Bendrasis Teismas užtikrina teisės aktų, kuriuos Sąjunga priėmė siekdama apsaugoti ir ginti intelektinę nuosavybę (autorių teisės, prekių ženklų teisė, dizaino apsauga, patentų teisė), aiškinimą ir taikymą, kad būtų pagerintas įmonių konkurencingumas.

2020 m. abu Sąjungos teismai ne kartą priėmė sprendimus šioje srityje ir patikslino atsakomybės už intelektinės nuosavybės teisių pažeidimą ribas ir sąlygas, kuriomis intelektinė nuosavybė yra saugoma, prekių ženklų srityje ypatingą dėmesį skirdami sąvokoms „skiriamasis požymis“ ir „galimybė supainioti“.

.....

Dėl asmenų ir bendrovių atsakomybės už Sąjungos prekių ženklo suteikiamų teisių pažeidimą Teisingumo Teismas nusprendė, kad **vien tai, jog Amazon savo internetinėje prekybos platformoje (Amazon-Marketplace) sandėliuoja prekes, kuriomis pažeidžiamos teisės į prekių ženklą, nereiškia, kad Amazon pažeidė šias teises.** Iš tiesų įmonė, kuri trečiojo asmens, parduodančio suklastotas prekes, vardu sandėliuoja prekes, nežinodama, ar buvo pažeistos teisės į prekių ženklą, pati neteisėtai nenaudoja šio prekių ženklo, išskyrus atvejus, kai ji, kaip ir pardavėjas, siekia tikslo siūlyti šias prekes arba pateikti jas rinkai.

→ 2020 m. balandžio 2 d.
Sprendimas Coty Germany, C-567/18

Dėl **skiriamojo požymio, kuris yra būtina prekių ženklų galiojimo sąlyga**, Bendrasis Teismas priminė, kad forma, kurią prašoma įregistruoti kaip **erdvinį prekių ženklą**, neturi šio požymio, **jeigu ji iš esmės nesiskiria nuo atitinkamo sektoriaus standartų ar įpročių**. Batraiščio atveju jis nurodė, kad vien jo formos naujumo ir gražaus dizaino nepakanka, kad būtų galima padaryti išvadą apie skiriamojo požymio buvimą. Prekių ženklų funkcija yra **nurodyti prekės komercinę kilmę ir taip leisti** vartotojams susieti tam tikras prekes su tam tikra įmone.

→ **2020 m. vasario 5 d.**
Sprendimas *Hickies*, T-573/18

Vadovaudamasis tuo pačiu principu, nagrinėdamas **vaizdinį prekių ženklą** Bendrasis Teismas nurodė, kad **liūto galvos, apsuptos grandinių, vaizdas** yra paplitusi ir tipinė **sagų ir bižuterijos** gaminių forma, taigi, kiek tai susiję su šiomis prekėmis, **neturi skiriamojo požymio**. Kitoje byloje, priešingai, jis teigė, kad vertindama prekių ženklą, kurį sudaro **languoto rašto, skirto krepšiams ir lagaminams, vaizdas, dėl naudojimo įgytą skiriamąjį požymį** EUIPO neatsižvelgė į tam tikrus įrodymus.

→ **2020 m. vasario 5 d.**
Sprendimai *Pierre Balmain*, T-331/19 ir T-332/19

→ **2020 m. birželio 10 d.**
Sprendimas *Louis Vuitton Malletier*, T-105/19

Žodinis prekių ženklas taip pat neturi skiriamojo požymio, jeigu apibūdina tik prekes, kuriai prašoma jį įregistruoti, savybę. Bendrasis Teismas nusprendė, kad žodinis prekių ženklas **WAVE**, skirtas akvariumo lempoms, **gali turėti skiriamąjį požymį, nes žodis „wave“ neapibūdina šių lempų savybės**.

→ **2020 m. rugsėjo 23 d.**
Sprendimas *Tetra GmbH*, T-869/19

Būtent dėl **dvių ragų vaizduojančių žymenų, skirtų pašto paslaugoms, silpno skiriamojo požymio** Bendrasis Teismas **atmetė galimybę juos supainioti**. Nacionaliniai pašto paslaugas teikiantys subjektai Sąjungoje tradiciškai naudoja pašto ragą, dažnai geltoname fone. Taigi visuomenė pašto ragą ar geltoną spalvą susieja ne su konkrečia įmone, bet apskritai su neapibrėžtu skaičiumi nacionalinių pašto paslaugas teikiančių subjektų.

→ **2020 m. lapkričio 11 d.**
Sprendimas *Deutsche Post*, T-25/20

Dėl galimybės supainioti du prekių ženklus, šį kartą prašomus įregistruoti sporto prekėms ir sporto drabužiams, Teisingumo Teismas nusprendė, kad **futbolininko Lionel Messi reputacija gali pašalinti bet kokią galimybę supainioti** jo prekių ženklą MESSI su ankstesniu prekių ženklu MASSI, priklausančiu Ispanijos bendrovei.

→ [2020 m. rugsėjo 17 d. Sprendimas *Messi*, C-449/18 ir kt.](#)

Kitoje byloje, susijusioje su galimybės supainioti vertinimu, Bendrasis Teismas taip pat pabrėžė, kad **to paties žodžio buvimo dviejuose prekių ženkluose** (nagrinėtu atveju žodis „Teruel“ prekių ženkluose AIRESANO BLACK EI IBERICO DE TERUEL ir JAMON DE TERUEL CONSEJO REGULADOR DE LA DENOMINACION DE ORIGEN) **nepakanka, kad atsirastų galimybė supainioti.**

→ [2020 m. gegužės 28 d. Sprendimas *Consejo Regulador*, T-696/18](#)

Dėl dviejų prekių ženklų panašumo kriterijaus Bendrasis Teismas konstatavo, kad žodinis prekių ženklas LOTTOLAND, kurį prašyta įregistruoti pramonės paslaugoms, **labai panašus** į ankstesnius vaizdinius prekių ženklus LOTTO, kuriuos prašyta įregistruoti azartiniams lošimams. Vis dėlto jis pažymėjo, kad, atsižvelgiant, be kita ko, į **skirtingą paslaugų ir atitinkamos visuomenės pobūdį**, nėra jokio ryšio tarp šio prekių ženklo ir kitų prekių ženklų. Dėl šio **ryšio nebuvimo** naudojant prekių ženklą LOTTOLAND **nesąžiningai nepasinaudojama ankstesnių prekių ženklų skiriamuoju požymiu ar reputacija ir nekyla pavojus, kad jiems bus pakenkta.**

→ [2020 m. lapkričio 11 d. Sprendimas *Lottoland*, T-820/19](#)

Kartais ginčas dėl skiriamųjų ženklų kyla ne tarp privačių asmenų ar įmonių, bet tarp valstybių narių, kaip antai dėl žodžio „**Teran**“ vartojimo Slovėnijoje ir Kroatijoje naudojamai vyninių vynuogių veislei nurodyti. 2004 m. Slovėnijai įstojus į Sąjungą, šis pavadinimas pripažintas saugoma kilmės vietos nuoroda (SKVN). 2017 m. viename iš reglamentų nustatyta, kad nuo Kroatijos įstojimo į Sąjungą 2013 m. pavadinimas „Teran“ taip pat gali būti nurodytas **ant tam tikrų Kroatijos vynu.** Bendrasis Teismas **atmetė Slovėnijos prašymą** panaikinti šį reglamentą, pagal kurį leidžiama **SKVN taikiai egzistuoti kartu, nepažeidžiant teisinio saugumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principų.**

→ [2020 m. rugsėjo 9 d. Sprendimas *Slovėnija / Komisija*, T-626/17](#)

Europos institucijų veikimas

Abu Sąjungos teismai turi jurisdikciją tikrinti, ar Sąjungos institucijų, įstaigų ir organų aktai (arba tam tikrų aktų nepriėmimas) atitinka Sąjungos teisę. Taigi Teisingumo Teismas ir Bendrasis Teismas užtikrina teisės subjektų teisių teisminę apsaugą, kai Sąjungos lygmeniu priimti sprendimai yra tiesiogiai ir konkrečiai su jais susiję. Tačiau tik nacionaliniai teismai yra kompetentingi tikrinti nacionalinių institucijų aktų teisėtumą pagal nacionalinę teisę.

.....

Į Sąjungos teismus kelis kartus kreipėsi *Gobierno autonómico de Cataluña* (Katalonijos autonominės srities vyriausybė, Ispanija) pirmininko pavaduotojas **O. Junqueras i Vies** dėl jo išrinkimo į Europos Parlamentą. 2019 m. Bendrojo Teismo pirmininko pavaduotojas, o vėliau, vykstant apeliaciniam procesui, – Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotoja atmetė jo prašymą taikyti laikinąsias apsaugos priemones, kad būtų apsaugotas jo parlamentinis imunitetas. Bendrasis Teismas taip pat pripažino **nepriimtiniu jo prašymą panaikinti Europos Parlamento sprendimą, kuriame konstatuojama, kad jo vieta yra laisva**. Iš tiesų ši institucija negalėjo kvestionuoti Ispanijos valdžios institucijų sprendimų, kuriais pagal nacionalinę teisę pripažintas O. Junqueras i Vies Europos Parlamento nario mandato netekimas ir paskelbta apie laisvą Parlamento nario vietą.

→ [2020 m. kovo 3 d. Nutartis *Junqueras i Vies*, T-24/20 R](#)

→ [2020 m. spalio 8 d. Nutartis *Junqueras i Vies*, C-201/20 P\(R\)](#)

→ [2020 m. gruodžio 15 d. Nutartis *Junqueras i Vies*, T-24/20](#)

Bendrasis Teismas atmetė ieškinį, kuriuo prašyta pripažinti, kad Europos Vadovų Taryba neteisėtai atsisakė neleisti Čekijos Respublikos Ministrui Pirmininkui dalyvauti šios institucijos susitikimuose, susijusiuose su Sąjungos 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos patvirtinimu, dėl nurodomo interesų konflikto. Bendrasis Teismas nusprendė, kad **tik valstybės narės yra kompetingos nustatyti, ar Europos Vadovų Tarybos susitikimuose joms atstovaus jų valstybės, ar vyriausybės vadovas**, ir identifikuoti priežastis, dėl kurių vienas iš šių asmenų negali joms atstovauti šios institucijos susitikimuose.

→ 2020 m. liepos 17 d.
Nutartis Wagenknecht, T-715/19

H. Shindler ir kiti Jungtinės Karalystės piliečiai jau ilgą laiką gyvena Italijoje ir Prancūzijoje. Todėl jiems nebuvo leista dalyvauti nei referendume dėl *Brexit*, nei 2017 m. vykusiuose parlamento rinkimuose, nors balsavimas juose turėjo lemiamą reikšmę jų, kaip Sąjungos piliečių, statuso išlaikymui. Taigi jie kreipėsi į Bendrąjį Teismą su ieškiniu, prašydami „pripažinti Komisijos neveikimą“, nes ji „neteisėtai neišlaikė Europos Sąjungos pilietybės“. Bendrasis Teismas atmetė ieškinį ir nusprendė, kad **Komisija neturi kompetencijos** priimti privalomo akto, kuriuo po Jungtinės Karalystės išstojimo būtų išlaikyta tam tikrų Jungtinės Karalystės piliečių Europos Sąjungos pilietybė.

→ 2020 m. liepos 14 d.
Nutartis Shindler, T-627/19

B | Svarbiausi teisminę veiklą apibūdinantys skaičiai

Teisingumo Teismas

Į Teisingumo Teismą iš esmės gali būti kreipiamasi:

- pateikiant **prašymą priimti prejudicinį sprendimą**, kai nacionaliniam teismui kyla abejonių dėl Sąjungos institucijos priimto teisės akto aiškinimo ar galiojimo. Tuomet nacionalinis teismas sustabdo bylos nagrinėjimą ir kreipiasi į Teisingumo Teismą, o šis priima sprendimą dėl to, kaip turi būti aiškinamos atitinkamos nuostatos, arba dėl jų galiojimo. Teisingumo Teismui priėmus sprendimą, kuriame pateikiamas išaiškinimas, nacionalinis teismas gali išspręsti nagrinėjamą ginčą. Bylose, kuriose atsakymo reikia labai skubiai (pvz., bylose dėl prieglobsčio, sienų kontrolės, vaikų grobimo ir pan.), numatyta **prejudicinio sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūra (PPU)**;
- pateikiant **apeliacinį skundą** dėl Bendrojo Teismo priimtų sprendimų; tai teisių gynimo priemonė, kurią įgyvendinus Teisingumo Teismas gali panaikinti Bendrojo Teismo sprendimą;
- pareiškiant **tiesioginį ieškinį**, kuriuo visų pirma:
 - prašoma panaikinti Sąjungos aktą (**ieškiny s dėl panaikinimo**) arba
 - siekiama, kad būtų konstatuota, jog valstybė narė neįvykdė įsipareigojimų pagal Sąjungos teisę (**ieškiny s dėl įsipareigojimų neįvykdymo**). Jeigu valstybė narė nevykdo teismo sprendimo, kuriuo konstatuota, kad ji neįvykdė įsipareigojimų, gali būti pareiškiamas antras ieškiny s, vadinamasis ieškiny s dėl „dvigubo įsipareigojimų neįvykdymo“; šiuo atveju Teisingumo Teismas gali paskirti piniginę sankciją;
- prašant pateikti **nuomonę** dėl susitarimo, kurį Sąjunga ketina sudaryti su trečiaja valstybe arba tarptautine organizacija, atitiktis Sutartims. Tokį prašymą gali pateikti valstybė narė arba Europos Sąjungos institucija (Parlamentas, Taryba ar Komisija).

735
gautos bylos

556
prašymai priimti
prejudicinį
sprendimą
iš jų 9 PPU

**Pagrindinės
valstybės narės, iš
kurių gauti prašymai
priimti prejudicinį
sprendimą:**

Vokietija:	139
Austrija:	50
Italija:	44
Lenkija:	41
Belgija:	36

37
tiesioginiai ieškiniai

iš jų
18
ieškinių dėl įsipareigojimų
neįvykdymo ir

iš jų
2
ieškiniai dėl
„dvigubo įsipareigojimų
neįvykdymo“

131
apeliacinis skundas
dėl Bendrojo
Teismo sprendimų

1
prašymas pateikti
nuomonę

8
nemokamos
teisinės pagalbos
prašymai

Bylos šalis, kuri negali
sumokėti su procesu
susijusių išlaidų,
gali prašyti suteikti
nemokamą teisinę
pagalbą.

792
išnagrinėtos bylos

534
prašymai priimti
prejudicinį sprendimą
iš jų 9 PPU

37
tiesioginiai ieškiniai
iš jų
26
konstatuoti įsipareigojimų
neįvykdymo atvejai prieš
14 valstybių narių

iš jų
3
sprendimai dėl
„dvigubo įsipareigojimų
neįvykdymo“

204
apeliaciniai
skundai
dėl Bendrojo
Teismo sprendimų

iš jų
40
skundų atveju panaikintas
Bendrojo Teismo priimtas
sprendimas

Vidutinė proceso trukmė:

15,4 mėnesio

Prejudicinio sprendimo
priėmimo skubos
tvarka procedūra:

3,9 mėnesio

1 045
nagrinėjamos
bylos

2020 m. gruodžio 31 d.

Pagrindinės nagrinėtos sritys:

Aplinka	48
Intelektinė ir pramoninė nuosavybė	27
Judėjimo bei įsisteigimo laisvės ir vidaus rinka	96
Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė	119
Mokesčiai	95
Muitų sąjunga	24
Socialinė teisė	56
Transportas	86
Valstybės pagalba ir konkurencija	104
Vartotojų apsauga	56
Žemės ūkis	26

Bendrasis Teismas

Bendrasis Teismas pirmąją instanciją nagrinėja **fizinių arba juridinių asmenų (įmonių, asociacijų ir kt.)** ir **valstybių narių** pareikštus tiesioginius ieškinius dėl Europos Sąjungos institucijų, įstaigų ar organų aktų ir tiesioginius ieškinius dėl institucijų ar jų tarnautojų padarytos žalos atlyginimo. Didelė dalis jo nagrinėjamų ginčų yra ekonominio pobūdžio: dėl intelektinės nuosavybės (Europos Sąjungos prekių ženklai ir pramoninis dizainas), konkurencijos, valstybės pagalbos ir bankų bei finansinės priežiūros srityse.

Bendrasis Teismas taip pat turi jurisdikciją viešosios tarnybos srityje spręsti Europos Sąjungos ir jos tarnautojų ginčus.

Dėl Bendrojo Teismo sprendimų Teisingumo Teisme galima pateikti apeliacinį skundą; jis pateikiamas tik dėl teisės klausimų. Bylose, kuriose jau atlikta dviguba kontrolė (iš pradžių nepriklausomos apeliacinės tarybos, vėliau – Bendrojo Teismo), Teisingumo Teismas priima apeliacinį skundą, tik jeigu jame keliamas Sąjungos teisės vienovei, darnai ar raidai svarbus klausimas.

847
gautos bylos

729
tiesioginiai
ieškiniai
iš jų:

69
valstybės pagalbos ir
konkurencijos srityje
(įskaitant **2** valstybių narių
pareikštus ieškinius)

282
intelektinės ir pramoninės
nuosavybės srityje

118
ES viešosios tarnybos
srityje

260
kitų tiesioginių ieškinių
(įskaitant **10** valstybių
narių pareiktų ieškinių)

75
teisinės pagalbos
prašymai

Bylos šalis, kuri negali
sumokėti su procesu
susijusių išlaidų, gali
prašyti suteikti nemokamą
teisinę pagalbą.

748
išnagrinėtos bylos

631
tiesioginis ieškinys
iš jų:

41
valstybės pagalbos ir
konkurencijos srityje

237
intelektinės ir pramoninės
nuosavybės srityje

79
ES viešosios tarnybos srityje

274
kiti tiesioginiai ieškiniai

Vidutinė proceso trukmė:

15,4 mėnesio

Sprendimai, dėl kurių pateiktas
apeliacinis skundas Teisingumo
Teisme:

23 %

1 497
nagrinėjamos
bylos
(2020 m. gruodžio 31 d.)

Pagrindinės nagrinėtos sritys:

Aplinka	14
Ekonominė ir pinigų politika	156
Galimybė susipažinti su dokumentais	24
Intelektinė ir pramoninė nuosavybė	319
Konkurencija	78
ES pareigūnų tarnybos nuostatai	182
Ribojamosios priemonės	65
Valstybės pagalba	292
Viešieji pirkimai	21
Žemės ūkis	21

3

Prisitaikymo ir teisingumo vykdymo Europoje tęstinumo paženklinanti metai

A | Kanclerio įžanga

B | Krizės valdymo etapai

C | Teisingumo Teismo veiklos per pandemiją ataskaita

Focus

- Nuotoliniai teismo posėdžiai
- Ryšiai su visuomene
- Daugiakalbystės generalinio direktorato indėlis į institucijos veiklos tęstinumą
- Informacinės technologijos susidūrus su pandemijos iššūkiais

A | Kanclerio įžanga

Teisingumo Teismo pirmininkui pavaldus kancleris, institucijos generalinis sekretorius, vadovauja administracijos tarnyboms. Jis pasakoja apie tai, kaip tarnybos padėjo vykdyti teisminę veiklą šiais metais, susidūrusios su naujais iššūkiais.

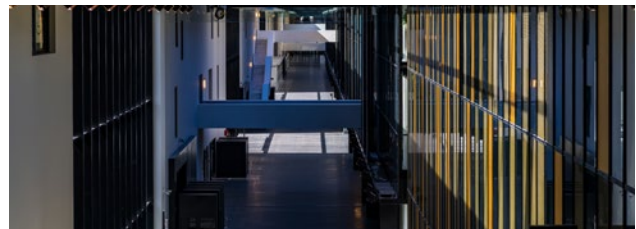
Vertinant individualiai, 2020 m. visiems buvo išbandymų metai dėl vyravusių ribojimų, ligos ir netikrumo.

Institucijos tarnybų valdymo aspektu šie metai buvo didelis iššūkis, pareikalavęs ryžto, kitokių darbo metodų ir prisitaikymo. Per labai trumpą laiką reikėjo visiškai pakeisti institucijos darbą. Nė viena tarnyba neišvengė būtinybės prisitaikyti, imtis inovacijų ir persitvarkyti.

Laimė, institucija galėjo remtis krizinėmis situacijoms skirtomis struktūromis ir procedūromis. Šių struktūrų pagrindas – krizių valdymo grupė, kompetentinga institucijos lygiu priimti svarbius su krize ir jos raida susijusius sprendimus. Ji imasi reikalingų priemonių (nuotolinio darbo režimo, kompleksinių personalo valdymo priemonių ir kt.). Šiuos bendrus sprendimus vėliau įgyvendina krizių valdymo centras (KVC), kurį sudaro visų operatyvinių grupių, užtikrinančių kiekvienos

tarnybos veiklos tęstinumą, atstovai. Rengdamas reguliarius susitikimus, KVC taip pat užtikrino atgalinį ryšį su krizių valdymo grupe, kad situacija būtų valdoma.

Šis krizės valdymas, glaudžiai susiejęs institucijos tarnybas ir abu teismus, leido **nuosekliai suderinti veiksmus ir siekti trijų vienu metu įgyvendinamų ir tarpusavyje susijusių tikslų**: garantuoti darbuotojų ir institucijos patalpose besilankančių asmenų sveikatos apsaugą, užtikrinti teisminės veiklos tęstinumą ir teikti pagalbą darbuotojams.

→ Siekiant garantuoti **sveikatos apsaugą institucijos pastatuose ir apsaugoti darbuotojus** nuo pavojaus užsikrėsti, kovo 10 d. nuspręsta, kad užduotis darbuotojai atliks namuose. Šis **nuotolinio darbo režimas** vėliau buvo pritaikytas bendrai ir nuo kovo 16 d. tapo privalomas, t. y. dar prieš tai, kai nacionalinės valdžios institucijos nusprendė įvesti karantiną. Taigi į Teisingumo Teismo patalpas galėjo patekti tik asmenys, vykdantys svarbias užduotis, kurių negalima atlikti nuotoliniu būdu. Kadangi saugumo ir medicinos tarnybos, bendradarbiaudamos su Liuksemburgo valdžios institucijomis, nuolat sekė sveikatos situacijos ir jos teisinio reglamentavimo pokyčius Liuksemburge ir aplinkinėse šalyse, ši tvarka skirtingais etapais buvo pritaikoma, siekiant sanitarinių sąlygų, patalpose esančių žmonių skaičiaus, teisminės veiklos tolesnio vykdymo ir darbuotojų poreikių pusiausvyros.

Kartu su nuotolinio darbo režimu viena iš pagrindinių žmonių sveikatos apsaugos priemonių buvo **tikslių ir griežtų sanitarinių protokolų nustatymas ir įgyvendinimas**. Kad teisingumas Sąjungoje būtų ir toliau vykdomas, gegužės 25 d. Teisingumo Teismo posėdžių salės vėl atvėrė duris. Taigi tiek logistikos, tiek sveikatos apsaugos aspektais turėjo būti atsižvelgta į padėtį, kai kasdien patalpose būna ne tik darbuotojai, kurių buvimas būtinas posėdžiams organizuoti, bet ir iš visos Europos Sąjungos atvykstantys advokatai ir valstybių atstovai. Itin griežtų priemonių visuma (jeinant į pastatus matuojama temperatūra, bendrose erdvėse ir per posėdžius privaloma dėvėti kaukę, laikytis fizinio atstumo ir paisyti judėjimo srautų atskyrimo, naudojamos patalpos dezinfekuojamos, įrengti dezinfekcinio skysčio dozatoriai, apsauginiai skydai, taip pat įvairūs informaciniai užrašai ir pranešimai) leido užtikrinti aukščiausio lygio apsaugą visiems asmenims, kartu priimant juos tinkamomis sąlygomis.

→ Viešų posėdžių atnaujinimas buvo būtinas **teisingumo vykdymo Europoje tęstinumui užtikrinti**. Prieš atnaujinant posėdžius, teisminė veikla buvo vykdoma nagrinėjant bylas nuotoliniu būdu, pritaikius procedūrinę tvarką. Šalių atstovai institucijos interneto svetainėje buvo tinkamai informuoti apie krizės įtaką procesui ir apie priemones, kurių ėmėsi teismų kanceliarijos.

Dėl **techninio aspekto** pasakytina, kad institucijos informacinių technologijų tarnybos nuo vasario mėn. pagreitino aprūpinimo nuotoliniam darbui reikalinga įranga programą. Per pirmąsias savaites nuo pirmojo karantino pradžios interneto linijų pajėgumas padidintas dešimt kartų, labai greitai visoms tarnyboms pateikta naudotis saugi garso, o vėliau ir vaizdo konferencijų sistema.

Kaip išsamiai nurodyta paskesniuose puslapiuose, institucija taikė inovacijas, reaguodama į kai kurių bylų šalių atstovams kilusius sunkumus atvykti. Puikiai bendradarbiaujant tarnyboms, dviem teismams ir jų kanceliarijoms, sukurta unikali dalyvavimo teismo posėdžiuose nuotoliniu būdu per vaizdo konferenciją sistema, kurioje galimas sinchroninis vertimas iš 24 oficialiųjų Sąjungos kalbų ir į šias kalbas.

Galiausiai, kiek tai susiję su **veiksmingu išteklių valdymu**, kai kurie darbuotojai, kuriems darbo sumažėjo dėl jų pareigų pobūdžio, buvo laikinai skiriami į tarnybas, kurioms, priešingai, teko didelis darbo krūvis. Toks solidarumas ir abipusis įgūdžių ir patirties įgijimas padėjo susidoroti su sunkumais ir bus labai vertingas, siekiant sėkmingai grąžinti darbuotojus dirbti į institucijos patalpas.

- Paskutinis tikslas, kurio siekta valdant krizę, buvo **padėti darbuotojams visą šį neįprastą laikotarpį**, susiklosčius sudėtingoms asmeninėms situacijoms.

Ypatingas dėmesys buvo skiriamas virusu užsikrėtusiems arba galėjusiems turėti sąlytį su užkratu, izoliuotiems asmenims ar asmenims, kurie turėjo rūpintis namuose esančiais vaikais. Šiems asmenims pagalbą teikė žmogiškųjų išteklių tarnyba, medicinos tarnyboje dirbantys gydytojai bei slaugytojai, taip pat psichologai. Tarnybų vadovai taip pat rūpinosi ir atsižvelgė į šias specifines situacijas, atitinkamiems asmenims pritaikydami jiems tenkančių užduočių vykdymo tvarką.

Jau ankstyvame krizės etape institucija skyrė daug dėmesio būtinybei **aiškiai, prieinamomis priemonėmis, nuosekliai ir suderintai komunicuoti** su darbuotojais. Buvo sukurti papildomi komunikacijos kanalai, kurių kiekvienas turi paskirtį: intraneto puslapyje pateikiama visa svarbi informacija, iš konkrečiai tam skirtos elektroninio pašto dėžutės siunčiamos svarbios žinutės darbo bei asmeniniais elektroninio pašto adresais ir SMS, elektroniniu paštu siunčiami su veikla susiję pranešimai darbuotojams, skirti reguliariai informuoti apie situacijos pokyčius ir įgyvendinamas priemonės.

Padidinta nuotoliniu būdu vykdomų elektroninių **mokymų** pasiūla, kad darbas namuose nepakenktų darbuotojų profesinių įgūdžių ugdymui. Aukštesniojo ir viduriniojo lygio vadovai taip pat dalyvavo specialiuose komandų valdymo nuotoliniu būdu mokymuose.

Buvo atliktos **dvi apklausos** – darbuotojų ir vadovų, siekiant sužinoti, kaip jie vertina įgyvendinamas darbo tvarkos priemones, šiek tiek jas pritaikyti, taip pat norint numatyti su krizės valdymu susijusių inovacijų ilgalaikes perspektyvas.

Galiausiai **tarpinstituciniu lygiu** Liuksemburge įsikūrusių institucijų ir įstaigų Administracijos vadovų kolegija nuo 2020 m. gruodžio mėn. bendradarbiauja su kompetentingomis Liuksemburgo valdžios institucijomis, kad Sąjungos institucijos visomis išgalėmis prisidėtų prie institucijų darbuotojų **skiepų kampanijos** sėkmės.

Pandemijos krizė ir būtinybė rasti sprendimus, siekiant susidoroti su jos pasekmėmis institucijos veiklos organizavimui, lėmė, kad jau vykstantys arba vos prasidėję pokyčiai buvo labai pagreitinoti.

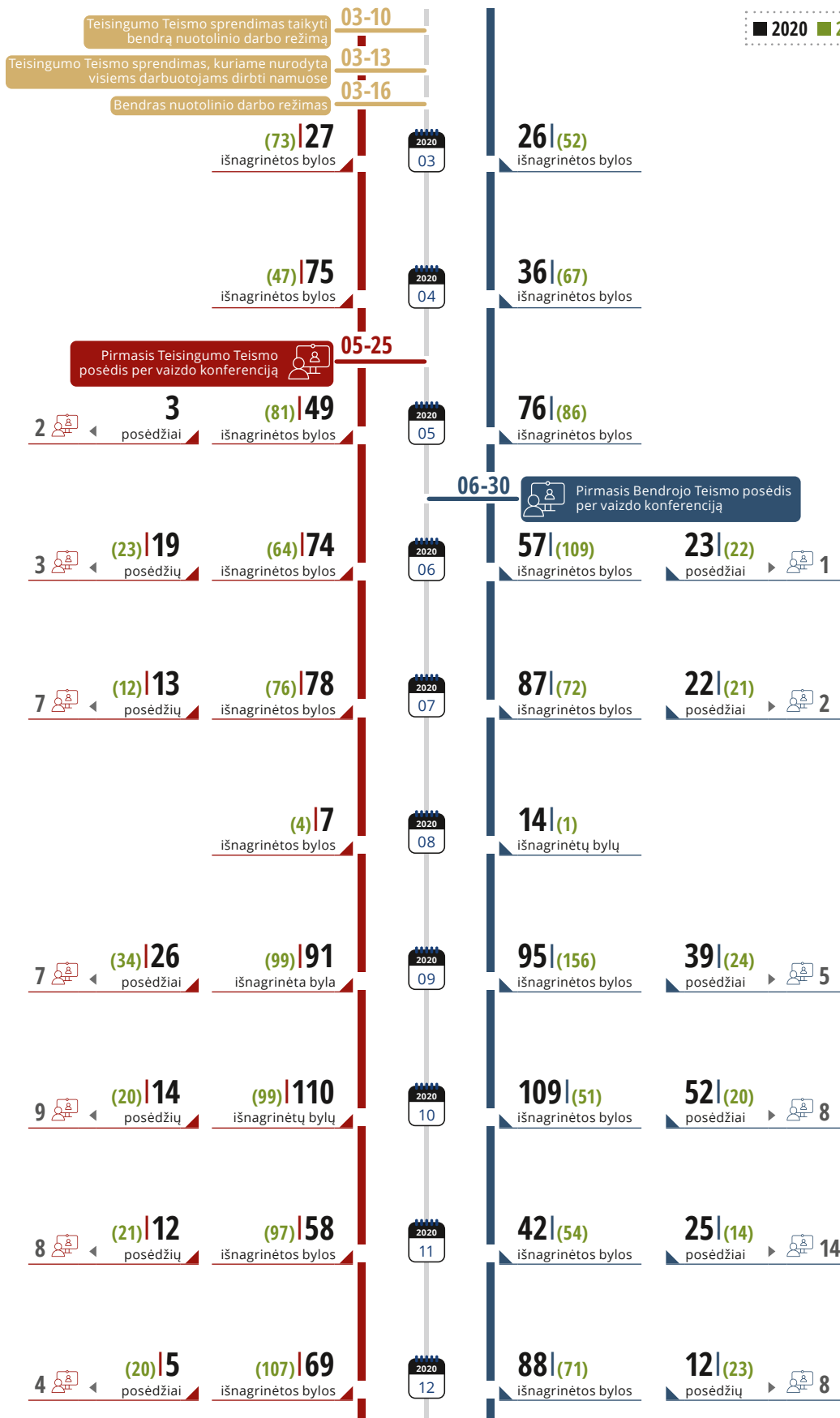
Galime didžiuotis, kad kartu **išlaikėme beveik tokius pat veiklos rezultatus kaip ankstesniais metais, tęsėme vykdomus projektus ir tuo pat metu užtikrinome geriausias sanitarines sąlygas**, be to, šis institucijai neįprastas laikotarpis leido pradėti **ilgalaičius teigiamus pokyčius**, susijusius su darbo metodais, pačiais darbo santykiais ir virtualiojo dalyvavimo potencialu.

Darbas namuose (visą laiką ar jo dalį) nuo 2020 m. kovo 16 d. yra visų darbuotojų realybė. Dėl tokio aplinkybių nulemta darbo organizavimo pamažu natūraliai atsirado **naujų galimybių**: skaitmenizuoti ir supaprastinti sprendimų priėmimą, skatinti darbuotojų savarankiškumą ir užtikrinti jų darbo kokybę, peržiūrėti darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą, jaustis institucijos dalimi, naudojantis naujų technologijų teikiamomis galimybėmis glaudžiau bendradarbiauti su išorės subjektais (institucijomis ir piliečiais).

Pasibaigus pandemijai, institucija turės **išlaikyti šių pokyčių vaisius, kai bus grįžtama į profesinį gyvenimą jau naujomis ir praturtintomis sąlygomis**. Kliūtys, su kuriomis teko susidurti, taip pat yra patirtis, kuri mus kiekvieną atskirai ir visus kartu sustiprino, dėl jos tapome atsakingesni ir solidaresni. Institucija sėkmingai susidorėjo su nepalankiomis aplinkybėmis dėl savo darbuotojų pastangų ir glaudaus bendradarbiavimo, taip pat dėl vadovybės atsidavimo ir rūpesčio. Ateityje institucija gali pasitikėti šiomis savybėmis, ruošdamasi grąžinti darbuotojus į aplinką, kurioje mobilumas ir atsakomybė bus vieni iš atnaujintų veiklos organizavimo aspektų.

Alfredo Calot Escobar
Teisingumo Teismo kancleris

B | Krizės valdymo etapai

Atsižvelgdamas į sveikatos situaciją Europos Sąjungoje ir į Liuksemburgo bei kitų valstybių narių valdžios institucijų patvirtintas priemones, kovo 10 d. Teisingumo Teismas nusprendė, kad užduotis, kurias galima atlikti namuose, darbuotojai atliks namuose. Atsižvelgdamas į sveikatos situaciją Europoje ir siekdamas išvengti viruso plitimo, tačiau drauge tęsti teisinę veiklą, **2020 m. kovo 13 d.** Teisingumo Teismas nurodė darbuotojams **nuo kovo 16 d. dirbti namuose**, išskyrus asmenis, vykdančius būtinas užduotis. Pagrindinis institucijos tikslas buvo apsaugoti savo darbuotojus ir teismo posėdžiuose dalyvaujančius asmenis, tačiau ir maksimaliai apriboti neigiamas COVID-19 pandemijos pasekmes teisės subjektams ir teisingumo vykdymui Europoje. Siekdama užtikrinti teisingumo vykdymo tęstinumą ir toliau tęsti procesus, institucija susidūrė su naujais technologiniais ir žmogiškaisiais iššūkiais.

Bendras
nuotolinio darbo
režimas

2020 m. kovo mėn. priimtos taisyklės

Remiantis krizinėms situacijoms valdyti skirtomis struktūromis ir procedūromis, **buvo imtasi visų priemonių, kad būtų išvengta lankymosi Teisingumo Teismo pastatuose, tačiau teismų ir tarnybų veikla būtų tęsiama** sąlygomis, kuo artimesnėmis įprastai taikomoms ir būtinais pritaikytomis išskirtinėms aplinkybėms.

→ Darbuotojų apsauga

2020 m. kovo 13 d. institucija **nurodė darbuotojams nevykti į Teisingumo Teismo pastatus, išskyrus pavienius ir būtinus atvejus**. Kadangi iš anksto buvo įgyvendinama aprūpinimo informacinių technologijų įranga strategija, dauguma darbuotojų turėjo nuotolinę prieigą nuo kovo mėn., o per kelias paskesnes savaites tokia prieiga laipsniškai suteikta visiems darbuotojams.

→ Teisminės veiklos tęstinumas

Iš pradžių buvo numatyta, kad teismo posėdžiai nevyks iki 2020 m. kovo 27 d., bet vėliau šis laikotarpis buvo pratęstas **iki 2020 m. gegužės 25 d.** dėl nustatytų kelionių ribojimų. Abiejų teismų kanceliarijos susisieki su šalių atstovais, siekdamas jiems pranešti apie atidėjimą ir informuoti, kaip toliau vyks procesas; institucijos interneto svetainėje sukurtas tam skirtas puslapis.

Bylose, kurios reikalauja ypatingos skubos, procesas šiuo laikotarpiu buvo vykdomas ir bylos, kuriose buvo galima priimti sprendimą, toliau nagrinėtos. **Laikotarpiu nuo kovo 16 d. iki gegužės 25 d. Bendrasis Teismas išnagrinėjo 51 bylą, Teisingumo Teismas paskelbė 79 sprendimus ir 47 išvadas.**

Bylų nagrinėjimas buvo pritaikytas prie aplinkybių: sprendimai priimti raštu, klausimai šalims pateikti raštu, teismo posėdžiai, skirti sprendimams paskelbti ir išvadoms perskaityti, vyko vieną dieną per savaitę, buvo supaprastintos sąlygos *e-Curia* (tai taikomoji programa, leidžianti pateikti ir įteikti procesinius dokumentus elektroniniu būdu) paskyrai susikurti.

Teismo posėdžių atnaujinimas ir dalies darbuotojų grįžimas dirbti į patalpas

Daugiausia
30 %
darbuotojų
pastatuose

Nuo 2020 m. gegužės mėn. pritaikytos taisyklės

→ Teismo posėdžių atnaujinimas

2020 m. gegužės 25 d. buvo atnaujinti teismo posėdžiai. Teisingumo Teismo tarnybos nustatė griežtus sveikatos protokolus, kad teismo posėdžiai galėtų vykti kuo saugesnėmis visiems teismo proceso dalyviams ir visuomenei (laikantis teismo posėdžių viešumo principo) sąlygomis.

Šalys, kurios negalėjo atvykti, išimties tvarka galėjo tam tikromis sąlygomis dalyvauti posėdyje nuotoliniu būdu. Šiuo tikslu institucija sukūrė specialią vaizdo konferencijų sistemą, kurioje suteikiama galimybė užtikrinti sinchroninį vertimą iš 24 proceso kalbų ir į šias kalbas. Taip pat buvo imtasi konkrečių sveikatos apsaugos priemonių, skirtų, be kita ko, vertėjams žodžiu, kurie po vieną galėjo dirbti kabinoje.

Dalis darbuotojų grįžo į Teisingumo Teismo patalpas, kad galėtų vykdyti užduotis, kurių nebuvo galima vykdyti nuotoliniu būdu, visų pirma susijusias su Teisingumo Teismo ir Bendrojo Teismo posėdžių atnaujinimu. Darbas namuose liko taisyklė, siekiant riboti pastatuose esančių asmenų skaičių tiek, kad ten būtų tik tie asmenys, kurių buvimas būtinas institucijos veiklai, susijusiai su posėdžių atnaujinimu, t. y. **apie 20–30 % darbuotojų**.

Patalpose buvo būtina laikytis griežtų higienos ir atstumo taisyklių, nustatytų pasitarus su institucijos medicinos tarnyba.

Atsižvelgiant į pagerėjusią sveikatos situaciją, nuo 2020 m. rugsėjo 21 d. ši tvarka laikinai buvo išplėsta vadovaujantis maksimalia riba, kiek asmenų per dieną gali būti pastatuose (ši riba nustatyta pasitarus su institucijos gydytojais), kad sveikatos protokolai būtų veiksmingi. Vis dėlto ankstesnė tvarka, kai patekti į institucijos patalpas buvo galima tik su teismo posėdžių ir pasitarimų organizavimu susijusiais tikslais, turėjo būti grąžinta spalio 26 d., nes pablogėjo sveikatos situacija Liuksemburge.

16

14

C | Teisingumo Teismo veiklos per pandemiją ataskaita

Teisingumo Teismo teisminės veiklos tęstinumas pandemijos laiku pasireiškė priemonėmis, kurių imtasi siekiant užtikrinti tinkamą teisingumo vykdymą Europoje, taip pat siekiant ir toliau informuoti Sąjungos piliečius apie jų teises ir Europos teismų veiklą. Tiek sukūręs sistemą, suteikiančią galimybę dalyvauti teismo posėdžiuose nuotoliniu būdu, užtikrinant sinchroninį vertimą, tiek vidinės ir išorinės komunikacijos klausimais Teisingumo Teismas pademonstravo iniciatyvą ir gebėjimą prisitaikyti. Kadangi patekti į institucijos pastatus tapo neįmanoma, o vėliau buvo taikomos griežtos sveikatos apsaugos taisyklės, įprasti visuomenės ir specialistų vizitai, taip pat naudojimas bibliotekos turimais leidiniais jos patalpose neišvengiamai tapo retesni, tačiau buvo rasta alternatyvų.

252
posėdžiai

Posėdžiai per vaizdo konferenciją (nuo gegužės 25 d. iki gruodžio 22 d.)

Laikotarpiu nuo gegužės 25 d. iki gruodžio 22 d. iš viso buvo surengti **252 teismo posėdžiai** (viename posėdyje galėjo būti nagrinėjamos kelios bylos, paskirtos tos pačios sudėties teismui). Iš jų **40 Teisingumo Teismo posėdžių bylos šalys** (nuo vienos iki keturių) **dalyvavo nuotoliniu būdu** per vaizdo konferenciją ir **38 Bendrojo Teismo posėdžiuose bylos šalys** (nuo vienos iki trijų) **dalyvavo nuotoliniu būdu**.

Institucijos gyvenimas ir administracinė veikla taip pat nesustojo: nuo 2020 m. kovo mėn. iki 2020 m. gruodžio mėn. atvyko keli **nauji nariai**. Naujojo generalinio advokato iš Prancūzijos Jean Richard de la Tour pradėjimas eiti pareigas buvo susijęs su naujove: **priesaiką jis davė nuotoliniu būdu** per vaizdo konferenciją, dalyvaujant pirmininkui K. Lenaerts, pirmajam generaliniam advokatui M. Szpunar ir kancleriui A. Calot Escobar. Vėliau į Teisingumo Teismą duoti priesaikos galėjo atvykti generalinis advokatas iš Graikijos Athanasios Rantos (rugsėjo 10 d.), Teisingumo Teismo teisėjas iš Čekijos Jan Passer ir Teisingumo Teismo teisėja iš Latvijos Ineta Ziemele (spalio 6 d.); taip pat taikytos būtinos sveikatos apsaugos priemonės.

40
Teisingumo Teisme

38
Bendrajame Teisme

Visos institucijos tarnybos nuo kovo mėn. turėjo pakeisti savo vidaus komunikaciją. Buvo galima susitikti per vaizdo konferenciją ir tęsti veiklą nuotoliniu būdu. Taigi **per savaitę** vykdavo daugiau kaip **150 vaizdo ar garso konferencijų**, skirtų vidaus ar tarpinstituciniams susirinkimams.

Kiek tai susiję su išorės komunikacija, Teisingumo Teismas ėmėsi veiksmų nuotoliniu būdu, naudodamasis socialiniais tinklais ir technologinėmis priemonėmis, kad galėtų pasiekti tiek specialistų ar profesionalų auditoriją, tiek plačiąją visuomenę ir kad jo sprendimai galėtų būti tinkamai skelbiami ([žr. p. 76](#)).

Per visus metus Teisingumo Teismas surengė **29 fizinius protokolinius renginius**, laikydamasis itin aukštų reikalavimų, taip pat 5 oficialius vizitus ir **5 iškilmingus posėdžius**. Teisingumo Teismas priėmė 171 nacionalinių teismų teisėją. Dauguma šių vizitų vyko iki nustatant apribojimus patekti į patalpas, siekiant kovoti su koronaviruso plitimu, tačiau Teisingumo Teismas galėjo retkarčiais organizuoti svarbius renginius (iškilmingą Europos prokuratūros narių priesaiką rugsėjo 28 d., iškilmingą posėdį teisėjų Inetos Ziemele ir Jan Passer pradėjimo eiti pareigas proga spalio 6 d.), kurių eiga turėjo būti pritaikyta pagal sanitarinius reikalavimus.

Galiausiai institucijos nariai ir jos darbuotojai gali naudotis bibliotekos fondais; joje yra **285 000 leidinių** (iš jų 155 000 leidinių, iš esmės susijusių su Sąjungos teise), daugiau kaip **6 300 elektroninių knygų**, **490** spausdinto formato **prenumeruojamų** periodinių leidinių ir keli šimtai elektroninių prenumeruojamų periodinių leidinių, kuriais galima naudotis per duomenų bazines (jų yra daugiau kaip šimtas). 2020 m. Rinkinyje paskelbta 35 019 jurisprudencijos dokumentų. Nuo 2020 m. kovo 13 d. Informacijos tarnyba suteikė galimybę naudotis dokumentų ištekliais nuotoliniu būdu, kad būtų kompensuota prarasta naudotojų galimybė lankytis skaitykloje (159 prašymai suskaitmeninti ir 724 leidiniai paimti naudojantis leidinių pasiėmimo ir grąžinimo priemone *Biblio-drive*).

150
vaizdo arba garso
konferencijų per
savaitę

29
protokoliniai
renginiai

5
iškilmingi
posėdžiai

Nuotoliniai teismo posėdžiai

Reaguodama į valstybių narių nustatytus kelionių ribojimus institucija įdiegė vaizdo konferencijų sistemą, leidžiančią bylos šalių atstovams, negalintiems fiziškai atvykti į Liuksemburgą, išimties tvarka dalyvauti posėdyje nuotoliniu būdu, paisant daugiakalbystės. Du šios sistemos naudotojai dalijasi įspūdžiais apie ją.

Dalyvauti teismo posėdyje nuotoliniu būdu

Vyriausybės atstovė, atstovaujanti Latvijos Respublikai per procesus Teisingumo Teisme, Viktorija Soņeca, direktorė, Latvijos Respublikos teisingumo ministerija

„Man garbė, kad Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (ESTT) paprašė manęs pasidalyti patirtimi apie vaizdo konferencijos naudojimą per Teisingumo Teismo posėdžius ir įspūdžiais apie šią sistemą.

Pirmiausia reikia pažymėti, kad skaitmeninė transformacija Europos Sąjungoje prasidėjo gerokai anksčiau nei 2020 m. Tačiau šie metai įeis į istoriją ne tik dėl COVID-19 ir jo pasekmių, bet ir kaip lūžio taškas skaitmeninio srityje dėl vaizdo konferencijos naudojimo per ESTT posėdžius.

Taip yra todėl, kad nors COVID-19 turėjo labai daug neigiamų pasekmių, pandemija suteikė galimybę paprasčiau įgyti skaitmeninių įgūdžių ir pagreitino skaitmeninių sprendimų taikymą kasdienybėje. Įmonės, institucijos ir pavieniai asmenys pradėjo naudotis skaitmeniniais sprendimais, kad pagerintų savo kasdienį gyvenimą, dirbtų geriau ir efektyviau, sklandžiau bendrautų su nacionaliniais teismais ir ESTT.

2020 m. valstybės narės ir ESTT nagrinėjamų bylų šalys turėjo galimybę dalyvauti Teisingumo Teismo posėdžiuose per vaizdo konferenciją. Dėl šios technologijos valstybės narės ir bylos šalys per teismo posėdžius galėjo išreikšti savo nuomonę ir atsakyti ne tik į ESTT pateiktus klausimus, bet ir į kitų bylos šalių ir valstybių narių klausimus bei pastabas. Kaip ir per fizinį teismo posėdį, per vaizdo konferenciją taip pat galima vertimo žodžiu paslauga, ją teikia vertėjai žodžiu, darantys didžiulį darbą sinchroniškai versdami tai, kas kalbama per teismo posėdžius, kad visi dalyviai galėtų suprasti.

Teismo posėdžių eiga nepasikeitė, išskyrus tai, kad valstybių narių ir bylos šalių atstovai gali likti savo šalyje ir dalyvauti nuotoliniu būdu. Žinoma, tokia galimybė suteikia pranašumą, kaip antai patogumą, saugumą ir sutaupytą laiką išvengiant kelionių, bet dėl jos kyla ir nepatogumų, pavyzdžiui, nėra galimybės pajusti ESTT dvasios, o ši patirtis yra nuostabi kaskart atsidūrus ESTT posėdžių salėje, asmeniškai dalyvaujant Teisingumo Teismo posėdyje.

Reikia pažymėti, kad leisdamas naudotis vaizdo konferencija teismo posėdžiuose ESTT įrodė galintis prisitaikyti prie aplinkybių ir kad procesai turi vykti toliau, nepaisant sveikatos krizės.“

Nauji nuotolinio vertimo žodžiu iššūkiai

Ignasi Vancells Mora, laisvai samdomas vertėjas žodžiu

Teismo posėdžiai, kuriuose kai kurios bylos šalys dalyvauja nuotoliniu būdu, labai paveikė vertėjų žodžiu darbą.

Teisingumo Teisme ispanų kalbos kabinoje reguliariai dirbantis laisvai samdomas vertėjas žodžiu paaikškino, ką reiškė 2020 m. dirbti vertėju žodžiu Europos institucijose, konkrečiau kalbant, Teisingumo Teisme.

„2020 m. visiems buvo neįprasti. Vertėjų žodžiu veikla dėl pandemijos iš pradžių visiškai sustojo, nes buvo atšaukti tarptautiniai susitikimai. Atnaujinus veiklą, darbo sąlygos buvo visai kitokios. Laisvai samdomiems vertėjams žodžiu ši nauja „įprasta padėtis“ kėlė klausimų: kaip keliauti, atsižvelgiant į kelionių ribojimus, ir kaip dirbti tinkamomis sanitarinėmis ir techninėmis sąlygomis. Vaizdo konferencija, suteikusi galimybę rengti susitikimus internetu, kėlė daug abejonių dėl ryšio patikimumo ir garso kokybės, kuri retai būna tokia pat kaip salėje. Norint suprasti kalbančius asmenis, reikia dvigubai daugiau pastangų ir pavargstama greičiau nei iki šiol.“

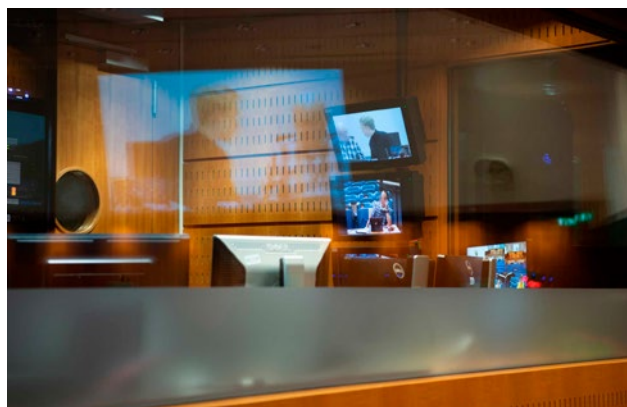
Vis dėlto manau, kad Teisingumo Teisme ryšys, jungiantis nuotoliniu būdu, bendrai yra geros kokybės. Žinoma, neįmanoma užtikrinti optimalios kokybės bet kuriuo momentu, tačiau, mano nuomone, daroma viskas, kad kokybė būtų gera, be kita ko, iš anksto atliekant bandomuosius prisijungimus su vertėjais žodžiu. Be to, puikiai komunikuojama, siekiant iš anksto informuoti šalis ir vertėjus žodžiu apie pasikeitimus, susijusius su nauja darbo tvarka ir reikiamais parengiamaisiais darbais. Laisvai samdomiems vertėjams žodžiu apie tai aiškiai pranešama iškart sudarius sutartį.

Institucija įdėjo daug pastangų, kad užtikrintų kuo geresnes darbo sąlygas. Man padarė įspūdį, kaip atsakingai ir kruopščiai laikomasi sveikatos apsaugos priemonių: be to, kas paprastai daroma, vertėjai žodžiu nesidalija nei tais pačiais daiktais (nešiojamaisiais kompiuteriais, ausinėmis), nei kabinetais.

Netgi kabinose sėdime po vieną, taigi dabar yra daug sunkiau bendrauti ar tiesiog girdėti kolegų vertimą. Tai gali kliudyti užtikrinti vartojamos terminijos vienodumą. Turime susiderinti iš anksto. Jei verčiant kyla vienokių ar kitokių sunkumų (terminijos klausimų, techninių problemų ir t. t.), sunkiau padėti vienas kitam. Kai kuriais klausimais bendraujame gestais, dėl kitų – mobiliuoju telefonu ar tikralaikiu pokalbiu.

Šiomis aplinkybėmis pasiruošimui teismo posėdžiui tenka lemiama reikšmė ir Teisingumo Teismas, be kita ko, yra vienintelė institucija, kurioje AIC vertėjai žodžiu tam skiria visą darbo dieną, kaip ir nuolatiniai vertėjai žodžiu. Prasidėjus pandemijai, šiuo aspektu praktiškai niekas nepasikeitė. Mūsų koligos vis dar taip pat pasiekiami, nors galbūt labiau naudojamosi elektroniniu paštu ir SMS, o neformalių pokalbių koridoriuose nebeliko.

Manau, iš pradžių daugelis buvo sunerimę dėl pasekmių, kurių pandemija gali turėti mūsų profesijai. Tačiau praėjus pirminiam šokui buvo ieškoma sprendimų ir prisitaikėme, kad neliktume aklavietėje.“

Ryšiai su visuomene

2020 m. toliau tęsėsi dialogas su teisės specialistais ir plačiaja visuomene. Nors tradiciniai kanalai išliko, šis dialogas tapo intensyvesnis virtualiojoje aplinkoje, visų pirma naudojantis vaizdo konferencija ir socialiniais tinklais.

127
lankytojų grupės,

t. y.
3 729
asmenys

21
virtualioji ekskursija,

t. y.
798
asmenys

Komunikacijos direktoratas ir toliau naudojosi įprastomis komunikacijos priemonėmis, tačiau didesnis dėmesys skirtas intensyvesniam socialinių tinklų naudojimui. **Nuo 2020 m. kovo 16 d. iki gruodžio 22 d.** paskelbti **142 pranešimai spaudai**. Teisingumo Teismo paskyros *Twitter* ir *LinkedIn* (prancūzų ir anglų kalbomis) dažnai naudotos pranešti apie Teisingumo Teismo aktualijas: **Twitter tinkle išsiųstos 668 žinutės**, siekiant informuoti sekėjus. Šios žinutės pirmiausia buvo skirtos atkreipti dėmesį į pagrindines bylas, kurios bus nagrinėjamos kitą savaitę, ir pranešti apie pranešimų spaudai paskelbimą.

Vizitų organizavimas yra svarbi Teisingumo Teismo veikla, įgyvendinant jo atvirumo politiką ir skleidžiant žinias ne tik teisės profesionalams ir teisės studentams, bet ir Sąjungos piliečiams. Dėl nuo 2020 m. kovo mėn. patvirtintų sveikatos apsaugos priemonių tokių vizitų organizavimas ir lankytojų priėmimas pristabdytas. Nors bendras skaičius – **127 grupės**, iš viso **3 729 lankytojai** – neišvengiamai yra mažesnis nei praėjusiais metais (2019 m. apsilankė 18 099 asmenys), Teisingumo Teismas vis dėlto rado naujų galimybių savo pastatus ir veiklą padaryti prieinamus nuotoliniu būdu. Pavyzdžiui, jis siūlė susitikimus skaitmeninėse platformose su Teisingumo Teismo darbuotojais, suteikiančius galimybę [virtualiai apsilankyti Rūmų pastatų komplekse](#), taip pat organizavo pritaikytus dviejų dienų **internetinius seminarus**, kuriuose dalyvavo Teisingumo Teismo nariai, referentai ir administratoriai. Šie internetiniai seminarai suteikė galimybę **798 asmenims** pažiūrėti pristatymus per **21 virtualųjį vizitą**.

Teisingumo Teismas per Komunikacijos direktoratą išsiuntė **173 pranešimus spaudai** (iš viso **2 292 kalbines versijas**), siekdamas informuoti specialistus ir plačiąją visuomenę (**3 366 adresatai**, įtraukti į informacijos elektroniniu paštu gavėjų sąrašus) apie savo sprendimus ir institucijai reikšmingus įvykius. Interneto svetainėje curia.europa.eu užfiksuota daugiau kaip **6,6 mln. apsilankymų** ir **peržiūrėta daugiau kaip 27 milijonai puslapių**.

Institucija išliko aktyvi socialiniuose tinkluose ir savo dviejose **Twitter** paskyrose prancūzų ir anglų kalbomis paskelbė **702 žinutes**. **273 pranešimai** paskelbti **LinkedIn**.

Atsižvelgiant į tai, kad nebuvo galima organizuoti tokių renginių kaip kasmetinė atvirų durų diena, nuspręsta visuomenę visame pasaulyje informuoti apie Teisingumo Teismo veiklą naudojantis socialinių tinklų teikiamomis galimybėmis. Suorganizuoti **trys virtualieji renginiai**, vykę tik socialiniuose tinkluose – **Europos diena** (gegužės 9 d.), **Europos teisingumo diena** (spalio 24 d.) ir **Teisingumo Teismo įsteigimo metinės** (gruodžio 4 d.): pristatyti Teisingumo Teismo sprendimai, pateikti pristatymai įvairiomis jurisprudencijoje nagrinėtomis temomis, atsakymai į klausimus. Dėl šių renginių Teisingumo Teismo sekėjų skaičius visus metus nuolat augo ir dabar viršija **90 000 sekėjų LinkedIn** ir **100 000 sekėjų Twitter**. Šie trys renginiai **Twitter** tinkle iš viso susilaukė **1 713 000 „parodymų“** (tiek kartų naudotojai pamatė žinutę), o **LinkedIn** – **258 000**.

Žurnalistams skelbti **pranešimai internete** apie procesines aktualijas. 11 pranešimų perskaitė iš viso **94 žurnalistai**.

173
pranešimai spaudai,

t. y.
2 292
kalbinės versijos

702
žinutės *Twitter*

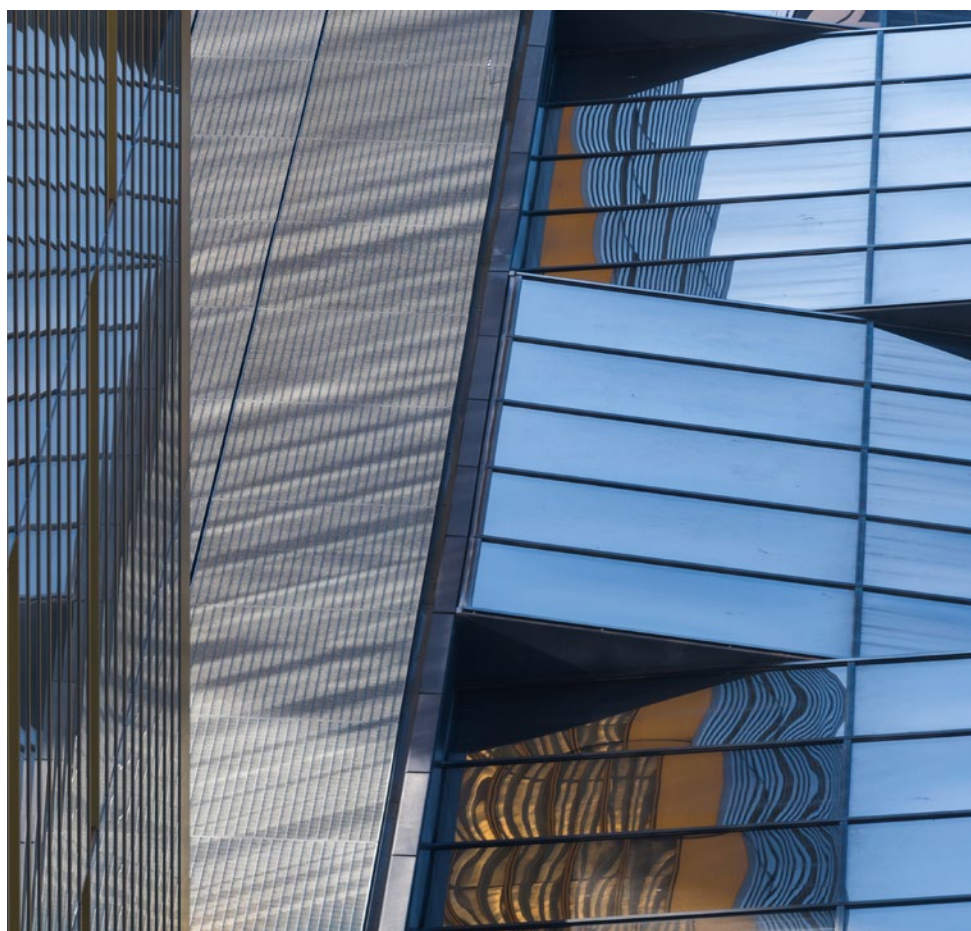

273
žinutės *LinkedIn*

17 174
piliečių prašymai
pateikti informacijos

Pagal taikytinus teisės aktus Teisingumo Teismas 103 kartus suteikė galimybę **susipažinti su jo administraciniais dokumentais ir istoriniais archyvais**. Teisingumo Teismas taip pat atsakė į **17 174** piliečių **prašymus suteikti informacijos** apie nagrinėjamas bylas ar jurisprudenciją, taip pat jo veiklą ir jurisdikciją.

Europos Sąjungos teismo tinklo, įsteigto 2017 m. kovo mėn. minint Romos sutarčių pasirašymo 60-ąsias metines ir jungiančio valstybių narių konstitucinius ir aukščiausiuosius teismus, susitikimai surengti kelis kartus per vaizdo konferenciją; susitiko dvi teminės grupės – inovacijų ir teisinės terminijos. Per šiuos susitikimus keistasi informacija apie naujų technologijų naudojimą teisminėje veikloje ir pasidalyta vertimo šaltiniais, kuriais gali naudotis nacionaliniai teismai.

Daugiakalbystės generalinio direktorato indėlis į institucijos veiklos tęstinumą

Thierry Lefèvre, Daugiakalbystės generalinio direktorato generalinis direktorius

Daugiakalbystė yra Teisingumo Teisme vykstančių teismo procesų vienas iš kertinių akmenų. Jeigu taip nebūtų, piliečiai negalėtų kreiptis į Sąjungos teismus ir susipažinti su jų jurisprudencija, nors taip jiems sukuriama teisių ir pareigų. Staiga ištikus sveikatos krizei, Daugiakalbystės generalinis direktoratas (DGM) turėjo užtikrinti jam patikėtų užduočių vykdymą, paisydamas darbuotojų saugumą.

Konkrečiai kalbant, nepaisant pandemijos, pirmieji metų mėnesiai praėjo sklandžiai. Vasario pabaigoje DGM pradėjo veikti operatyvinė krizių valdymo grupė ir parengtas veiklos tęstinumo planas, glaudžiai bendradarbiaujant su kitomis Teisingumo Teismo tarnybomis ir teisėjų bei generalinių advokatų kabinetais.

Kovo 13 d., likus trims dienoms iki nacionaliniu mastu paskelbto karantino pradžios, visiems darbuotojams pranešta, kad jie negalės dirbti Teisingumo Teismo pastatuose. Absolūti pirmenybė teikiama kolegų sveikatos apsaugai ir viruso plitimo prevencijai. Pasiekus šiuos du tikslus, DGM veiksmai buvo orientuoti į tarnybos veiklos tęstinumą. Iš pradžių reikėjo lankstumo ir kūrybiškumo, siekiant suvaldyti specifinius šios krizės aspektus, o vėliau, atsižvelgiant į nenumatytą ir, beje, vis dar neapibrėžtą šios krizės trukmę, prireikė ištvermės.

Kalbant konkrečiai apie teisinį vertimą raštu, pažymėtina, kad karantino pradžioje ir kol buvo reikalinga pagal situaciją, tiek kolektyviniai, tiek individualūs tikslai buvo keliami atsižvelgiant į generalinio direktorato darbuotojų asmeninę situaciją (izoliacija, vaikai namuose ir kt.). Kadangi krizė buvo visuotinė, laikiną pajėgumų sumažėjimą kompensavo sumažėjęs vertimų raštu poreikis. Vėliau organizacinės priemonės ir darbuotojų pastangos, taip pat nuolatinių investicijų į naujas technologijas ir optimizuotą išorės išteklių pasitelkimą teikiama nauda leido atkurti darbo pajėgumus, todėl tarnybos veiklos tęstinumui nebuvo pakenkta nė vienu laikotarpiu.

Vertimo žodžiu atveju tęstinumo klausimas buvo kitoks. Posėdžius teko atšaukti arba atidėti po gegužės 25 d. Taigi laikotarpis nuo kovo 13 d. iki gegužės 25 d. buvo panaudotas rengiant posėdžių protokolą, siekiant užtikrinti visų juose dalyvaušančių asmenų sveikatos apsaugą, pavyzdžiui, nustatant, kad vienoje kabinoje gali būti tik vienas vertėjas žodžiu. Atsižvelgiant į judėjimo sunkumus, su kuriais vis dar susidurdavo bylos šalių atstovai, buvo įdiegta dalyvavimo posėdžiuose nuotoliniu būdu sistema, daugeliu atvejų leidusi išvengti posėdžių atidėjimo. Ši naujovė buvo didelis techninis, kognityvinis ir organizacinis iššūkis ir jį sėkmingai įveikėme (žr. p. [15](#) ir [74-76](#)). Galiausiai vertimo žodžiu tarnyba taip pat prisitaikė prie to, kad posėdžiai laikinai nevyksta, ir skyrė laiko mokymuisi ir profesiniam tobulėjimui (kalbų kursams, vertimo žodžiu pratyboms ir lingvistiniams mainams internetu), taip pat vertėjo žodžiu teisės srityje darbo populiarinimui (internetiniai seminarai ir kalbų moduliai).

DGM pasitelkė darbuotojų pastangas ir atsakingumą, tarpusavio pagalbą ir labai svarbų naujų technologijų indėlį, kad būtų užtikrintas teisinio vertimo raštu ir vertimo žodžiu tęstinumas.

Galima DGM gebėjimą prisitaikyti parodo dokumentų perdavimo srautų skaitmenizacija, nuotoliniu būdu vykstantys mokymai ir susirinkimai, be kita ko, siekiant išlaikyti visų gerovei būtiną gerą atmosferą ir socialinius ryšius, taip pat reguliaraus darbuotojų informavimo politika, generalinio direktoriaus vykdoma elektroniniais laiškais arba informaciniais pranešimais.

Rezultatas atitinka įdėtą pastangas. 2020 m. dėl visų susijusių asmenų pastangų suplanuotuose teismo posėdžiuose galėjo būti užtikrintas vertimas žodžiu ir atlikti reikalingi vertimai raštu; šiais itin sudėtingais metais tiek teisės subjektų, tiek piliečių labai daugiakalbystė buvo visiškai užtikrinta beveik taip pat, kaip įprastai.

Informacinės technologijos susidūrus su pandemijos iššūkiais

Raluca Peica, Informacinių technologijų direktorato direktorė

Informacinių technologijų direktoratui (DTI) 2020 m. buvo įsimintini kaip istoriniai ypatingo reagavimo ir prisitaikymo metai.

Prasidėjus bendram nuotolinio darbo režimui, svarbiausias prioritetas buvo Teisingumo Teismo tarnyboms suteikti galimybę nepaisant karantino kuo efektyviau tęsti darbą.

Dar prieš tai, kai 2020 m. kovo 13 d. buvo priimtas nurodymas darbuotojams dirbti namuose, savo IT pagalbos tarnybą jau buvome aprūpinę įranga, leidžiančia atsiliepti į skambučius iš namų. Jau kelias dienas iki sprendimo nustatyti bendrą nuotolinio darbo režimą visiems Teisingumo Teismo darbuotojams priėmimo pusė pagalbos tarnybos dirbo iš namų, o tai leido patikrinti, ar pagalba tinkamai veikia nuotoliniu būdu ir ar esame pasirengę padėti naudotojams, turintiems staiga pakeisti darbo vietą. Tam, kad visi Teisingumo Teismo darbuotojai galėtų turėti darbo vietą, leidžiančią dirbti namuose kaip biure, nuo vasario mėn. pagreitinome jau pradėtą mobilumo programą ir suteikėme reikalingą įrangą visiems, kurie jos dar neturėjo.

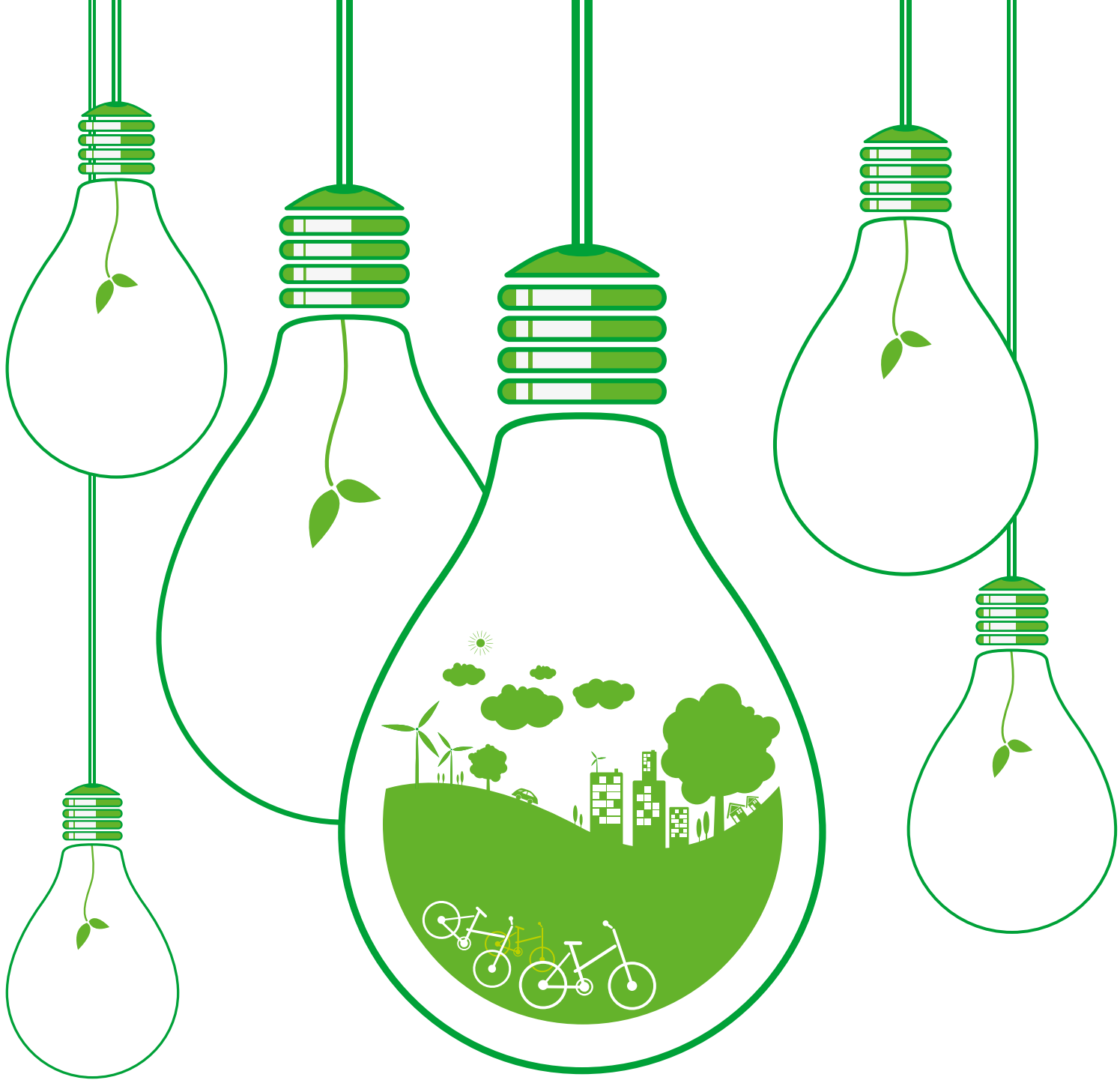
Praėjus kelioms dienoms nuo karantino pradžios 10 kartų padidinome savo interneto linijų pajėgumą, reaguodami į staiga išaugusį Teisingumo Teismo ryšio su išore poreikį. Tai galėjome padaryti mobilizavę atitinkamas tarnybas, kurios padarė viską, kad ši operacija būtų įgyvendinta per itin trumpą laiką.

Komunikacija ir bendradarbiavimas buvo mūsų veiklos raktiniai žodžiai vykstant COVID-19 krizei, kiek tai susiję tiek su teismų, tiek su administraciniu darbu, tiek vidaus, tiek išorės klausimais. Labiausiai matomi darbai – nauja saugios vaizdo konferencijos paslauga, leidusi organizuoti kolegijų pasitarimus ir posėdžius (15 per savaitę), taip pat institucijos direktoratų susirinkimus (150 per savaitę). Ši paslauga taip pat suteikė galimybę Teisingumo Teismui ir Bendrajam Teismui surengti 77 posėdžius, kuriuose bylos šalys dalyvavo nuotoliniu būdu.

Su COVID-19 susijusi krizė sukėlė iššūkių, tačiau suteikė ir galimybę pagreitinti institucijoje jau vykusių skaitmeninę transformaciją. Pirmiausia sutelkėme savo išteklius ir pagrindinį dėmesį skyrėme informacinių technologijų ir telekomunikacijų paslaugų stabilumui krizės sąlygomis, o vėliau įprastu tempu grįžome prie kitos veiklos ir projektų, kartu juos pritaikydami prie naujų krizės nulemtų poreikių, pavyzdžiui, padidinti naudotojų savarankiškumą naudojantis nuotolinio darbo priemonėmis. Nepaisant krizės, toliau įgyvendinome veiksmų planą skaitmeninės transformacijos srityje, visų pirma vykdydami integruotos teismo bylų valdymo sistemos (SIGA) projektą, ir veiklos stabilumo programų srityje.

Taigi 2020 m. DTI buvo ne *status quo* išlaikymo metai, o prisitaikymo ir vystymosi metai.

4

Institucija,
kuriai rūpi aplinka

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas jau kelerius metus įgyvendina plataus užmojo aplinkosaugos politiką, kurios tikslas – atitikti aukščiausius tvarios plėtros ir aplinkos apsaugos standartus.

Kaip ir kasmet, institucija atsižvelgia į naujausių turimų rodiklių, t. y. į 2019 m. rodiklių, pokyčius. 2020 m. yra ypatingi metai, atsižvelgiant į bendro nuotolinio darbo režimo įtaką institucijos daromam poveikiui aplinkai. Šis poveikis bus įvertintas 2021 m. apžvalgoje.

Institucija, įgyvendindama statybų projektus ir užtikrindama kasdienį jai suteiktų priemonių valdymą, nuolat rūpinasi aplinkos apsauga; tai liudija nuo 2016 m. turimas **EMAS** (*Eco-Management and Audit Scheme*) **registracijos sertifikatas**.

ES reglamentu numatytas **EMAS registracijos sertifikatas**, suteikiamas organizacijoms, atitinkančioms griežtus reikalavimus dėl jų aplinkos politikos ir pastangų saugoti aplinką bei užtikrinti tvarų vystymąsi, yra rimtas Teisingumo Teismo įsipareigojimų ekologijos srityje ir pasiekto aukšto aplinkosauginio veiksmingumo pripažinimas.

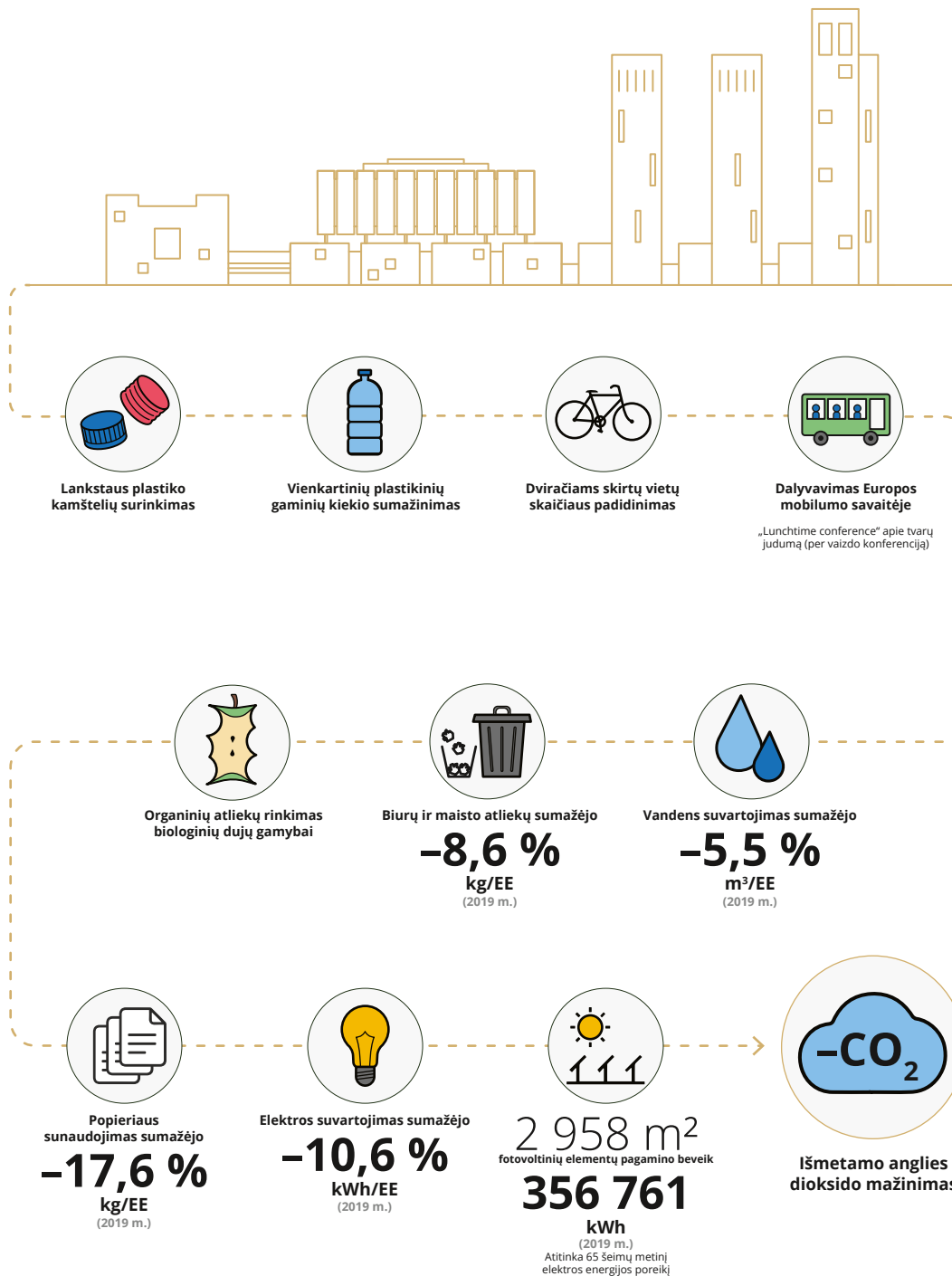
Metinėje aplinkosaugos ataskaitoje Teisingumo Teismas išsamiai aprašo savo aplinkosauginio veiksmingumo rezultatus ir pristato vykdomus bei būsimus ekologinius institucijos projektus.

Pasitelkdamas internetinio mokymo modulį Teisingumo Teismas kviečia visus naujus darbuotojus pasidomėti jo kasdienio darbo aplinkosauginiais aspektais ir kartu siūlo išsiugdyti tinkamus kompiuterinės ir biuro įrangos naudojimo, elektros energijos ir vandens vartojimo, atliekų tvarkymo ir kelionių įpročius.

Viena iš konkrečių priemonių – Teisingumo Teismo užsibrėžtas tikslas per metus visiškai panaikinti **vienkartinius plastikinius butelius** posėdžių, pasitarimų ir susirinkimų salėse: nuo 2020 m. lapkričio mėn. jis tokių butelių nebeužsako.

Taikomoji programa e-Curia (žr. p. 24), skirta šalims atstovaujančių asmenų ir Sąjungos teismų keitimuisi teisminiais dokumentais, turi teigiamą poveikį aplinkai. Pavyzdžiui, jeigu visi Teisingumo Teismui ir Bendrajam Teismui per *e-Curia* 2020 m. pateiktų procesinių dokumentų puslapiai (daugiau kaip 1 300 000 puslapių) būtų pateikti popierine forma kartu su jų kopijų rinkiniais, tai būtų sudarę daugybę tonų popieriaus, kurį, maža to, būtų reikėję fiziškai atgabenti į Liuksemburgą.

Etato ekvivalentas (EE) – tai matavimo vienetas, kuriuo išreiškiamas darbo laikas neatsižvelgiant į kiekvieno darbuotojo per savaitę išdirbtų darbo valandų skirtumus, atsirandančius dėl skirtingo darbo režimo.

Vandens, atliekų, popieriaus ir elektros **aplinkosauginiai rodikliai** atitinka 2019 m. rodiklius. Pokyčiai nurodyti lyginant su referenciniais 2015 m.

5

**Žvilgsnis
į ateitį**

2020 m. institucijoje įvyko pokyčių, o 2021 m. bus tęsiami vykstantys projektai, kai dėl nuotolinio darbo patirties atsiradusios inovacijos integruojamos laipsniškai grįžtant prie nenuotolinio darbo.

Kiek tai susiję su dokumentų perdavimo srautų ir sprendimų priėmimo skaitmenizacija, paprastinimu ir racionalizavimu, integruotos bylų valdymo sistemos projektas, dėl kurio viešųjų pirkimų procedūra baigta 2020 m., bus plėtojamas, siekiant gerokai padidinti tiek teismų, tiek su bylų nagrinėjimu susijusių tarnybų darbo efektyvumą.

Bendro nuotolinio darbo teigiami aspektai, konstatuoti atlikus darbuotojų ir skyrių vadovų apklausas, bus išsamiai apsvarstyti, siekiant pakeisti vidaus tvarkos taisykles ir konkrečią dalies funkcijų atlikimo nuotoliniu būdu tvarką. Šie pokyčiai apims aspektus, susijusius su profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyra, darbuotojams suteiks daugiau savarankiškumo, siekiant tiek darbuotojų gerovės, tiek atliekamų užduočių kokybės, taip pat jais siekiama užtikrinti darbuotojų sanglaudą ir jų ryšių su institucija raidą.

Virtualiojo dalyvavimo technologijos, intensyviai naudotos 2020 m., bus lankytojų priėmimo paslaugų įvairinimo projekto pagrindas. Šio projekto tikslas – suteikti išorės lankytojams, kuriems tai, kad reikia atvykti į Liuksemburgą, tampa kliūtimi susipažinti su Teisingumo Teismu (visų pirma dėl geografinio atstumo ir su tuo susijusių laiko ir piniginių sąnaudų, taip pat ekologinių aspektų), galimybę virtualiai apsilankyti institucijos patalpose ir dalyvauti nuotolinėje ekskursijoje. Siūloma programa apims kelis vaizdo įrašus, kuriuose kalbės institucijoje dirbantys asmenys; taip bus suteikta galimybė susipažinti su byla ir jos vertinimu atsižvelgiant į teismo ginčų nagrinėjimo metodus, bus galima dalyvauti ekskursijoje su gidu po pastatus ir interaktyviuose susitikimuose su institucijos darbuotojais, teisininkais ir (arba) teisėjais bei generaliniais advokatais. Įgyvendindama šią nuotolinių ekskursijų programą institucija siekia suteikti galimybę kuo daugiau žmonių susipažinti su jos vaidmeniu Europos institucijų sistemoje ir sužinoti, kaip ji prisideda prie Sąjungos teisės sistemos, siekiant demokratijos tikslo. Pirmiausia 2021 m. bus pradėtas bandomasis etapas, kuriame dalyvaus ribotas skaičius jaunimo (15–18 metų) grupių, o vėliau šios paslaugos bus pritaikytos ir išplėstos kitoms visuomenės grupėms.

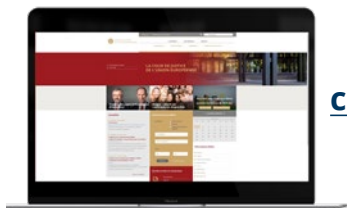

6

Likite
su mumis!

PRISIJKITE PRIE TEISINGUMO TEISMO IR BENDROJO TEISMO SPRENDIMŲ PAIEŠKOS PORTALO PER CURIA INTERNETO SVETAINĘ

curia.europa.eu

SEKITE JURISPRUDENCIJOS IR INSTITUCIJOS NAUJIENAS:

- skaitykite **pranešimus spaudai** šiuo adresu curia.europa.eu/jcms/PressRelease
- užsisakykite Teisingumo Teismo **RSS sklaidos kanalą** curia.europa.eu/jcms/RSS
- sekite institucijos paskyrą *Twitter*: **CourUEPresse** arba **eucourtpress**
- sekite **LinkedIn** tinklo paskyrą
<https://www.linkedin.com/company/european-court-of-justice>
- atsisiųskite taikomąją programėlę CVRIA išmaniesiems telefonams ir planšetiniams kompiuteriams
- skaitykite **Jurisprudencijos rinkinį** šiuo adresu curia.europa.eu/jcms/EuropeanCourtReports

DAUGIAU INFORMACIJOS APIE INSTITUCIJOS VEIKLĄ RASITE ČIA:

- skaitykite interneto puslapį, skirtą **2020 m. metiniam pranešimui**:
curia.europa.eu/jcms/AnnualReport
 - Metų apžvalga
 - Teisminės veiklos ataskaita
 - Valdymo ataskaita
- žiūrėkite **pristatymus YouTube**

SUSIPAŽINKITE SU INSTITUCIJOS DOKUMENTAIS:

- **istoriniai archyvai:** curia.europa.eu/jcms/archive
- **administraciniai dokumentai:** curia.europa.eu/jcms/documents

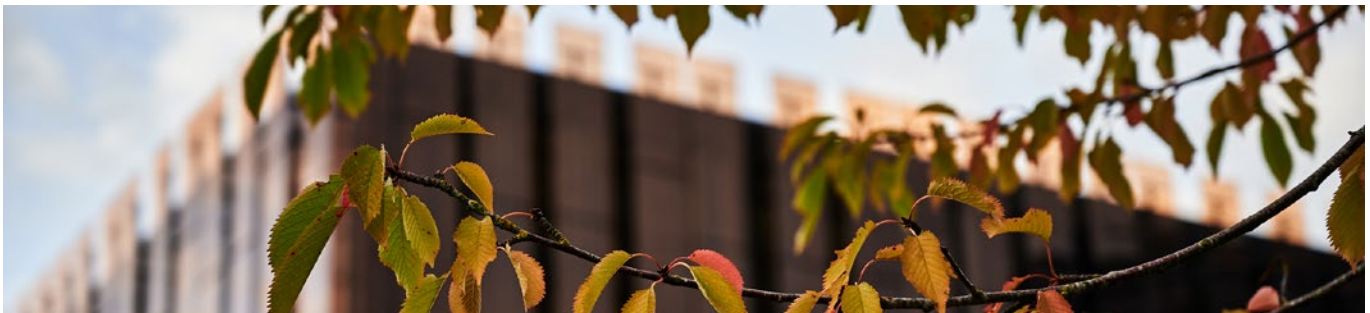
APSILANKYKITE EUROPOS SAJUNGOS TEISINGUMO TEISMO BŪSTINĖJE

- Susidomėjusiesiems institucija siūlo specialias kiekvienos grupės interesus **atitinkančias vizitų programas** (dalyvavimas posėdyje, ekskursija su gidu po pastatus arba apžiūrėti meno kūrinus, studijų vizitas) curia.europa.eu/jcms/visits
- Kadangi yra **virtualiosios ekskursijos po pastatus** galimybė, apžiūrėti pastatų kompleksą taip pat galite neišvykdami iš namų <https://curia.europa.eu/visit360/>

NORĖDAMI GAUTI INFORMACIJOS APIE INSTITUCIJĄ:

- parašykite mums užpildydami **užklauso formą** curia.europa.eu/jcms/contact

EUROPOS SAJUNGOS TEISINGUMO TEISMAS

Teisingumo Teismas
L-2925 Liuksemburgas
Tel. +352 4303-1

Bendrasis Teismas
L-2925 Liuksemburgas
Tel. +352 4303-1

Teisingumo Teismo interneto svetainė curia.europa.eu

Rankraštis parengtas 2021 m. kovo mėn.
Duomenys surinkti 2020 m. gruodžio 31 d.

Nei institucija, nei joks institucijos vardu veikiantis asmuo nėra atsakingas už toliau pateikiamos informacijos naudojimą.

Liuksemburgas: Europos Sąjungos Teisingumo Teismas
Komunikacijos direktoratas
Elektroninių leidinių ir žiniasklaidos skyrius

Nuotraukos: © Europos Sąjunga, 2019–2021
Leidžiama atgaminti nurodant šaltinį.

Naudoti ar atgaminti nuotraukas ir kitą medžiagą, kurios autorių teisės nepriklauso Europos Sąjungai, galima tik gavus autorių teisių turėtojų leidimą.

Print	QD-AQ-20-101-LT-C	ISBN 978-92-829-3707-5	ISSN 2467-1355	doi:10.2862/03497
PDF	QD-AQ-20-101-LT-N	ISBN 978-92-829-3580-4	ISSN 2467-1584	doi:10.2862/831848
HTML	QD-AQ-20-101-LT-Q	ISBN 978-92-829-3560-6	ISSN 2467-1584	doi:10.2862/129629

EUROPOS SAJUNGOS
TEISINGUMO TEISMAS

Komunikacijos direktoratas
Elektroninių leidinių ir žiniasklaidos skyrius

2021 m. balandžio mėn.

